

Väljaandja:
Akti liik:
Teksti liik:
Jõustumise kp:
Avaldamismärge:

Riigikogu
seadus
algtekst
01.04.2023
RT I, 27.01.2023, 1

Välja kuulutanud
Vabariigi President
19.01.2023 otsus nr 240

Kaitseväeteenistuse seaduse ja teiste seaduste muutmise seadus

Vastu võetud 11.01.2023

§ 1. Kaitseväeteenistuse seaduse muutmine

Kaitseväeteenistuse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahv 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 4. Kaitseväekohustuse täitmine asendusteenistuses

(1) Asendusteenistus on usulistel või kõlbelistel põhjustel kaitseväeteenistusest keeldunud kaitseväekohustuslase kohustuslik mittesõjalise iseloomuga väljaõppes või teenistuses osalemine.

(2) Asendusteenistus on:

- 1) korraline asendusteenistus;
- 2) reservasendusteenistus;
- 3) erakorraline reservasendusteenistus.

(3) Korralises asendusteenistuses olev isik on asendusteenistuja ning reservasendusteenistuses ja erakorralises reservasendusteenistuses olev isik on reservasendusteenistuja.”;

2)paragrahvi 5 lõike 3 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Reservteenistus on reservis oleva isiku poolt kaitseväeteenistuskohustuse täitmine õppekogunemisel ja lisaõppekogunemisel.”;

3)paragrahvi 7 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tegevteenistus on avaliku teenistuse eriliik, kus:

- 1) kaitseväekohustuslane töötab sõjaväelise auastmega rahuaja ametikohal;
- 2) kaitseväekohustuslane on mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal asunud täitma sõjaväelise auastmega sõjaaja ametikoha ülesandeid.

(2) Tegevteenistuses olev isik on tegevväelane.”;

4)paragrahvi 13 lõikes 6 asendatakse sõnad „Kaitseväe eraldusmärkide” sõnadega „kaitseväelase eraldusmärkide”;

5)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 8 järgmises sõnastuses:

„(8) Kaitseväeteenistusvälisel isikul, kellele ei ole käesoleva paragrahvi lõike 5 alusel kehtestatud määrusega antud õigust kaitseväelase vormiriietuse ja eraldusmärkide kandmiseks, on keelatud kasutada kaitseväelase vormiriietust ja eraldusmärke.”;

6)paragrahvi 14 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kaitseressursside Ametil on käesoleva seaduse §-des 26¹ ja 38 sätestatud ülesannete täitmiseks õigus saada teavet kutsealuse, asendusteenistuja, reservis oleva isiku ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi kohta Eesti Töötukassalt, kui isikul on tuvastatud osaline või puuduv töövõime, ning Sotsiaalkindlustusametilt, kui isikul on tuvastatud puue.”;

7)paragrahvi 14 lõiked 6–10 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Kaitsevääkohustuslase ja kaitsevääkohustust võtta sooviva isiku terviseseisundit hindaval arstil on käesoleva seaduse § 26¹lõike 1 punktis 1 sätestatud eesmärgil terviseseisundi hindamiseks õigus saada tervishoiuteenuse osutajalt teavet isiku terviseseisundi kohta ning tal on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele. Tegevteenistusse asuda sooviva isiku terviseseisundit hindaval arstil on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele, kui isik on tegevteenistusse võtmise taotluse esitamisel andnud nõusoleku tema kohta tervise infosüsteemis olevate isikuandmete kasutamiseks.

(7) Kaitsevääkohustuslase ja kaitsevääkohustust võtta sooviva isiku terviseseisundit hindaval arstil on käesoleva seaduse § 26¹lõike 1 punktides 2–4 sätestatud eesmärgil terviseseisundi hindamiseks õigus saada tervishoiuteenuse osutajalt teavet isiku terviseseisundi kohta ning tal on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele, kui isik on käesolevas seaduses sätestatud teenistusalase tagatise taotlemisel andnud nõusoleku tema kohta tervise infosüsteemis olevate isikuandmete kasutamiseks.

(8) Käesoleva seaduse § 216¹lõike 3 alusel vaide lahendamisse kaasatud eriarstil on ülesannete täitmiseks õigus saada tervishoiuteenuse osutajalt teavet kaitsevääkohustuslase ja kaitsevääkohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi kohta ning tal on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele, kui isik on vaide esitamisel andnud nõusoleku tema kohta tervise infosüsteemis olevate isikuandmete kasutamiseks.

(9) Kaitsevääkohustuslase ja kaitsevääkohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi hindamiseks vajalike tervise infosüsteemi andmete loetelu ning päringute perioodid kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(10) Kaitsevääkohustuslane ja kaitsevääkohustust võtta sooviv isik, kes on keelanud juurdepääsu tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele või ei ole andnud nõusolekut nende kasutamiseks või kelle vajalikud andmed tervise infosüsteemis puuduvad või on ebapiisavad käesoleva seaduse § 26¹lõikes 1 sätestatud terviseseisundi hindamiseks, edastab terviseseisundit hindavale arstile oma terviseseisundit kajastavad dokumendid.”;

8)paragrahvi 14¹lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Teabe töötlemine toimub vahetult Kaitseministeeriumi, Kaitseressursside Ameti, Kaitseväe ja terviseseisundi hindamiseks kaasatud tervishoiuteenuse osutaja (edaspidi käesolevas paragrahvis koos *kaitsevääkohustust korraldav asutus*) poolt.”;

9)paragrahvi 21 lõike 1 punktis 3 asendatakse tekstiosa „või väeliigi ülem” tekstiosaga „, väeliigi ülem või Kaitseväe juhataja volitatud Kaitseväe struktuuriüksuse ülem”;

10)paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 5¹järgmises sõnastuses:

„(5¹) Tegevväelase ja isiku võib esitada uue sõjaväelise auastme saamiseks enne auastme vanuse täitumist, kui ettepanekule on lisatud motiveeritud põhjendus auastme vanuse kohaldamata jätmise kohta.”;

11)paragrahvi 22 täiendatakse lõikega 10 järgmises sõnastuses:

„(10) Sõjaseisukorra ajal sõjaväelise auastme andmisel ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikeid 4–6 ja 8 ning käesoleva seaduse § 17.”;

12)paragrahvi 23 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal võib lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule isiku sõjaväelist auastet alandada tema suhtes süüdimõistva kohtuotsuse jõustumisel.”;

13)seaduse 3. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3. peatükk Terviseseisundi hindamine”;

14)seaduse 3. peatükki täiendatakse §-ga 26¹järgmises sõnastuses:

„§ 26¹. **Kaitsevääkohustuslase ja kaitsevääkohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi hindamine**

(1) Kaitsevääkohustuslase ja kaitsevääkohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi hindamisega tuvastatakse:

- 1) isiku terviseseisundi vastavus kaitsevääteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele;
- 2) meditsiiniline seos kaitsevää- või asendusteenistuses teenistusülesannete täitmise ja tervisekahjustuse tekkimise vahel;
- 3) kaitsevää- või asendusteenistuses teenistusülesannete täitmise tõttu saadud tervisekahjustusest põhjustatud püsiv töövõimetus;
- 4) kaitsevää- või asendusteenistuses teenistusülesannete täitmise tõttu saadud tervisekahjustusest tingitud ravi vajadus.

(2) Kaitseväekohustuslase ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi vastavus kaitseväeteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele tuvastatakse käesoleva paragrahvi lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt järgmiselt:

- 1) vastab kaitseväeteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele;
- 2) ajutiselt ei vasta kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele;
- 3) ei vasta kaitseväeteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele.

(3) Kaitseväeteenistuskohustuslase ja tegevväelase teenistusülesande täitmiseks ettenähtud tervisenõuded kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(4) Kutsealuse, asendusteenistuja, reservasendusteenistuja, reservis oleva isiku ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku, välja arvatud tegevteenistusse asuda sooviva isiku terviseseisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele hindab Kaitseressursside Ameti peadirektori määratud arst, kaasates vajaduse korral teisi tervishoiuteenuse osutajaid.

(5) Kaitseväeteenistuskohustuslase, ajateenistusse asunud naissoost isiku, tegevteenistusse asuda sooviva isiku ja tegevväelase terviseseisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele hindab Kaitseväe juhataja määratud arst, kaasates vajaduse korral teisi tervishoiuteenuse osutajaid.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–4 nimetatud juhtudel hindab kaitseväekohustuslase terviseseisundit Kaitseväe juhataja määratud arst, kaasates vajaduse korral teisi tervishoiuteenuse osutajaid.

(7) Kaitseväe juhataja võib vajaduse korral moodustada käesoleva paragrahvi lõigetes 5 ja 6 nimetatud terviseseisundi hindamiseks arstidest komisjoni.

(8) Kaitseväekohustuslase ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku kaitseväeteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele vastavuse hindamiseks tehakse arstlik läbivaatus ja vajaduse korral terviseuuringud käesoleva paragrahvi lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt, välja arvatud käesoleva paragrahvi lõigetes 9 ja 10 nimetatud juhul.

(9) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktides 2 ja 3 nimetatud juhul võib kaitseväekohustuslase ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele hinnata olemasolevate andmete põhjal arstlikku läbivaatust ja terviseuuringuid tegemata.

(10) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal võib kaitseväekohustuslase ning kaitseväekohustust võtta sooviva isiku terviseseisundit hinnata olemasolevate andmete põhjal arstlikku läbivaatust ja terviseuuringuid tegemata.

(11) Kaitseväekohustuslase ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi kaitseväeteenistuskohustuslase või tegevväelase tervisenõuetele vastavuse hindamise tingimused ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(12) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1 sätestatud terviseseisundi hindamise käigus tuvastatud diagnoosid edastatakse tervise infosüsteemi.

(13) Kaitseressursside Amet, Kaitsevägi ja terviseseisundi hindamisse kaasatud tervishoiuteenuse osutaja võivad käesolevas paragrahvis sätestatud ülesannete täitmisel töödelda kaitseväekohustuslase ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid.”;

15)paragrahvid 27–30, § 30¹lõige 2 ning §-d 31 ja 32 tunnistatakse kehtetuks;

16)paragrahvi 33 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) otsustab ajateenistusse kutsumise ja ajateenistusse asumise aja;”;

17)paragrahvi 33 lõike 1 punktis 4 asendatakse sõna „asendusteenistus” sõnadega „korraline asendusteenistus” vastavas käändes;

18)paragrahvi 33 lõiget 1 täiendatakse punktiga 5 järgmises sõnastuses:

„5) otsustab ajateenistuskoha ülema nõusolekul ajateenistuse jätkamise.”;

19)paragrahvi 33 täiendatakse lõikega 1¹ järgmises sõnastuses:

„(1¹) Ajateenistusse ja korralisse asendusteenistusse asumise peatumise korral peatab Kaitseressursside Amet käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud ülesannete täitmise kuni ajateenistusse või korralisse asendusteenistusse asumise peatumise lõpetamiseni.”;

20)paragrahvi 34 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kutsealuse tervise seisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervise nõuetele hinnatakse käesoleva seaduse § 26¹ lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt.

(2) Kutsealusele, kelle tervise seisundit ei ole võimalik hinnata tervise infosüsteemi andmete või tervise seisundit kajastavate dokumentide põhjal, teatab Kaitseressursside Amet arstliku läbivaatuse ning vajaduse korral terviseuuringute tegemiseks määratud aja ja koha.”;

21)paragrahvi 36 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kutsealusele makstakse kaitseväeteenistuskohustuslase tervise nõuetele vastavuse hindamiseks arstlikul läbivaatusel, terviseuuringul või kutsesobivuse hindamisel viibimisega seotud sõidu- ja toidukulu katteks hüvitist.

(2) Kutsealuse tervise seisundi hindamiseks arstlikul läbivaatusel, terviseuuringul või kutsesobivuse hindamisel viibimisega seotud sõidu- ja toidukulu hüvitamise tingimused ja ulatus ning hüvitise maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

22)paragrahvi 37 lõigetest 2 ja 3 jäetakse välja sõnad „ja ministri määratud mahus järgnevatel aastatel”;

23)paragrahvi 37 lõigetes 4 ja 5 ning § 39 lõike 4 sissejuhatavas lauses asendatakse sõnad „kutsumise, ajateenistusse asumise aja ja ajateenistuskoha kohta” sõnadega „kutsumise ja ajateenistusse asumise aja kohta”;

24)paragrahvi 37 lõikes 6 asendatakse tekstiosa „lõigetes 4 ja 5” tekstiosaga „lõigetes 4, 5 ja 9”;

25)paragrahvi 37 täiendatakse lõigetega 7–9 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel kehtestatud määruse muutmisel kõrgendatud kaitsevalmiduse ning mobilisatsiooni ajal peab muudatuse jõustumise ja ajateenistusse asumise tähtpäeva vahele jääma vähemalt 180 päeva, kui määruse muutmisel suurendatakse kutsealuste arvu või muudetakse ajateenistusse asumise tähtpäev varasemaks.

(8) Käesoleva paragrahvi lõikes 7 sätestatud juhul tehakse Kaitseressursside Ameti otsus ajateenistusse kutsumise ja ajateenistusse asumise aja kohta kutsealusele teatavaks hiljemalt 120 päeva enne ajateenistusse asumise tähtpäeva.

(9) Teade ajateenistuskoha ja ilmumisaja kohta tehakse kutsealusele teatavaks hiljemalt 30 päeva enne ajateenistusse asumise tähtpäeva käesoleva seaduse §-s 15 sätestatud viisil. Teate suhtes ei kohaldata haldusmenetluse seaduses sätestatud vaidemenetlust.”;

26)paragrahvi 38 lõike 1 punktist 1, § 70 lõike 3 punktist 1, § 76 lõike 1 punktist 1, § 140 lõikest 5, § 146 lõike 1 punktist 3 ja § 156 lõikest 5 jäetakse välja sõnad „arstliku komisjoni otsusel”;

27)paragrahvi 38 lõiget 1 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) kellel on puuetega inimeste sotsiaaltoetuste seaduse alusel tuvastatud raske või sügav puue”;

28)paragrahvi 38 lõike 1 punkt 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„4) kes on vangistuseseaduse tähenduses kinnipeetav või vahistatu”;

29)paragrahvi 38 lõikest 2 jäetakse välja tekstiosa „30 päeva jooksul immatrikuleerimisest arvates”;

30)paragrahvi 39 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) on jõustunud kohtuotsuse alusel saanud karistuseks reaalse vangistuse üle ühe aasta ning karistuse andmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt kantud karistusregistri arhiivi”;

31)paragrahvi 39 lõike 1 punktis 4 asendatakse sõnad „on tema andmete” sõnadega „on vahetult tema andmete”;

32)paragrahvi 39 lõike 1 punktist 6 jäetakse välja sõnad „ning töötab vastaval erialal”;

33)paragrahvi 39 lõiget 2 täiendatakse pärast tekstiosa „punktides 2–4” tekstiosaga „ja 6”;

34)paragrahvi 39 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „punktide 5–7” tekstiosaga „punkti 5 või 7”;

35)seadust täiendatakse §-ga 39¹ järgmises sõnastuses:

„§ 39¹. Ajateenistusse ja korraldusse asendusteel ajateenistusse asumise peatumine

(1) Kõrgendatud kaitsevalmiduse ning mobilisatsiooni ajal otsustab ajateenistusse ja korralisse asendusteenistusse asumise peatumise valdkonna eest vastutav minister.

(2) Sõjaseisukorra väljakuulutamisel peatub ajateenistusse ja korralisse asendusteenistusse asumine.

(3) Kui kutsealuse suhtes on enne ajateenistusse või korralisse asendusteenistusse asumise peatumist tehtud otsus ajateenistusse või korralisse asendusteenistusse asumise aja ja teenistuskoha kohta, siis lükkub tema ajateenistusse või korralisse asendusteenistusse asumine edasi kõrgendatud kaitsevalmiduse või sõjaseisukorra aja võrra, kuid mitte kauem kui isiku 28-aastaseks saamiseni.

(4) Kaitseressursside Amet teeb pärast ajateenistusse ja korralisse asendusteenistusse asumise peatumise lõppemist otsuse uue ajateenistusse asumise aja või korralisse asendusteenistusse asumise aja ja teenistuskoha kohta. Kutsealust teavitatakse otsusest.”;

36)paragrahvi 40 lõike 1 punktid 5 ja 6 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) osalema Kaitseressursside Ameti määratud ajal ja kohas tervise seisundi hindamiseks arstlikul läbivaatusel, terviseuuringul või kutsesobivuse hindamisel ning esitama tervise seisundit hindava arsti nõudmisel oma tervise seisundit kajastavad dokumendid;

6) teavitama viivitamata kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis Kaitseressursside Ametit oma rasket haigusest ja teistest asjaoludest, mis võivad mõjutada tema tervise seisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele, ning vajaduse korral esitama tervise seisundi muutumist kajastavad dokumendid.”;

37)paragrahvi 41 lõike 3 teine lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Välisriigis õppiv kutsealune peab ajapikenduse taotlusega koos esitama õppeasutuse tõendi.”;

38)paragrahvi 42 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kutsealusele, kelle tervise seisund ajutiselt ei vasta kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele, annab Kaitseressursside Amet ajapikendust tervisehäire ravimiseks.

(2) Kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele ajutise mittevastavuse tinginud tervisehäire ravimiseks võib kutsealusele anda ajapikendust korraga kuni kaheks aastaks.”;

39)paragrahvi 43 pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„**§ 43. Ajapikenduse andmine seoses ülalpidamiskohustusega**”;

40)paragrahvi 46 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal võib riigikaitse huvidest lähtudes pikendada käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kehtestatud ajateenistuse kestust 12 kuuni, kui varem on kehtestatud sellest lühem ajateenistuse kestus.”;

41)paragrahvi 46 täiendatakse lõikega 3¹ järgmises sõnastuses:

„(3¹) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal võib riigikaitse huvidest lähtuvalt ajateenistuse kestust lühendada või ajateenistuse lõpetada.”;

42)paragrahvi 46 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal otsustab ajateenistuse kestuse pikendamise, selle lühendamise või ajateenistuse lõpetamise Vabariigi Valitsus korraldusega.”;

43)paragrahvi 47 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Ajateenistus algab kutsealuse ajateenistusse asumisel. Ajateenistusse asumiseks loetakse kutsealuse ajateenistuskoha saabumine.

(2) Ajateenistuskoha saabumisel tehakse ajateenijale vajaduse korral arstlik läbivaatus.

(3) Ajateenistukoht on ajateenijate väljaõppega tegelev Kaitseväge struktuuriüksus, kus asub ajateenija rahuaja ametikoht.

(4) Kui ajateenistuse algusest arvates 14 päeva jooksul ilmnevad asjaolud, mille kohta on kutsealusel teavitamiskohustus käesoleva seaduse § 40 lõike 1 punkti 6 alusel, siis ei loe Kaitseressursside Amet Kaitseväge ettepanekul isikut ajateenistusse asunuks ja isik on jätkuvalt kutsealune.”;

44)paragrahvi 52 lõiget 3 täiendatakse pärast sõnu „Kaitseväge juhataja” sõnadega „või tema volitatud ülem”;

45)paragrahvi 54 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal ajateenistuse kestuse pikendamise korral makstakse ajateenijale ajateenistuses viibitud lisapäevade eest toetust enne kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni väljakuulutamist määratud toetuse kahekordses ulatuses.”;

46)seadust täiendatakse §-ga 54¹ järgmises sõnastuses:

„§ 54¹. Ajateenija puhkus kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal

(1) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal on Kaitseväge juhatajal õigus ajateenija puhkus katkestada ning kutsuda ta teenistusülesandeid täitma.

(2) Sõjaseisukorra väljakuulutamine katkestab kõigi ajateenijate puhkused ning ajateenija on kohustatud viivitamata ilmuma ajateenistuskohhta või teise talle teatavaks tehtud asukohta.”;

47)paragrahv 55 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 55. Ajateenija tervise seisundi hindamine

(1) Kui ajateenija ei ole tervise seisundi tõttu võimeline teenistusülesandeid täitma rohkem kui kahe järjestikuse kuu jooksul, hinnatakse tema tervise seisundi vastavust kaitseväge teenistuskohustuslase tervise nõuetele käesoleva seaduse § 26¹ lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt.

(2) Ajateenistuskoha ülema määratud tervishoiutöötaja annab ajateenijale tervise seisundist tulenevaid ravisoovitusi ning vajaduse korral määrab piirangud ja eritingimused teenistusülesannete täitmiseks.”;

48)paragrahvi 56 lõike 2 punktist 1 jäetakse välja sõnad „Kaitseväge arstliku komisjoni otsusel”;

49)paragrahvi 56 lõike 2 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) on jõustunud kohtuotsus, millega ajateenijale on mõistetud reaalne vangistus.”;

50)paragrahvi 56 lõiget 3 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) esmase sõjaväelise väljaõppe läbinud ajateenija asub kõrgharidust omandama arsti või õe erialal.”;

51)seadust täiendatakse §-dega 56¹ ja 56² järgmises sõnastuses:

„§ 56¹. Ajateenistuse lõppemine sõjaseisukorra ajal

Sõjaseisukorra väljakuulutamisel nimetatakse ajateenija kolme tööpäeva jooksul sõjaaja ametikohale ning kohustatakse asuma Kaitseväge juhataja mobilisatsioonikäsuga tegevteenistusse sõjaaja ametikoha ülesandeid täitma või vabastatakse ajateenistusest. Ajateenija vabastab ajateenistusest ajateenistuskoha ülem.

§ 56². Ajateenistuse jätkamine

(1) Käesoleva seaduse § 56 lõike 2 alusel enne ajateenistustähtaja lõppemist ajateenistusest vabastatud kuni 27-aastase reservis oleva isiku soovil ning enne ajateenistustähtaja lõppemist vabastamise aluseks olnud asjaolude äralangemisel võib reservis olev isik jätkata ajateenistust.

(2) Ajateenistuse jätkamiseks esitab reservis olev isik Kaitseressursside Ametile kirjaliku taotluse. Ajateenistuse jätkamist võimaldatakse üks kord.

(3) Kaitseressursside Amet võib ajateenistuse jätkamise taotluse esitanud reservis oleva isiku suunata arstlikku komisjoni tervise seisundi hindamiseks ja kontrollida muude ajateenistusse asumisest vabastamise aluseks olevate asjaolude puudumist.

(4) Ajateenistuse jätkamisel ei või ajateenistuse kogukestus koos eelneva ajateenistusega olla pikem kui Vabariigi Valitsuse poolt kehtestatud ajateenistuse kestuse kõige pikem tähtaeg.

(5) Kaitseressursside Amet teeb ajateenistuse jätkamise otsuse reservis olevale isikule teatavaks vähemalt 30 päeva enne ajateenistuses jätkamise tähtaega.

(6) Reservis oleval isikul on õigus loobuda ajateenistuse jätkamisest 15 päeva enne ajateenistuses jätkamise tähtaega.

(7) Ajateenistuse jätkamise otsuse saanud reservis olevale isikule ei kohaldata käesoleva seaduse §-des 41–45 sätestatud ajapikenduse aluseid.

(8) Ajateenistuse jätkamise otsuse saanud reservis olev isik on kohustatud ilmuma ajateenistuse jätkamiseks ajateenistuskohhta otsuses näidatud tähtajal.

(9) Ajateenistuses jätkavale ajateenijale kohaldatakse ajateenistuse kestel käesoleva seaduse §-des 48–56¹ sätestatud, kui käesolevas paragrahvis ei ole sätestatud teisiti.”;

52)paragrahv 57 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 57. Ajateenistuse lõppemisel ja jätkamisel andmete muutmise kaitseväekohustuslaste registris

(1) Ajateenistuse lõppemisel käesoleva seaduse § 56 lõike 1 punktide 1 ja 2 alusel või ajateenistusest vabastamisel § 56¹alusel märgib Kaitseressursside Amet kaitseväekohustuslaste andmed kaitseväekohustuslaste registris reservis oleva isiku andmetena.

(2) Ajateenistuse jätkamisel käesoleva seaduse § 56²lõikes 8 sätestatud tähtajaks ajateenistuskohhta saabunud reservis olev isik loetakse ajateenijaks ning Kaitseressursside Amet märgib reservis oleva isiku andmed kaitseväekohustuslaste registris ajateenija andmetena.

(3) Kaitseväekohustuslaste ajateenistusest vabastamisest või tema tegevteenistusse asumisest käesoleva seaduse § 56¹alusel teavitab Kaitseväge Kaitseressursside Ametit.”;

53)seaduse 6. peatüki pealkiri muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

**„6. peatükk
Korraline asendusteenistus”;**

54)seaduse 6. peatükis asendatakse sõna „asendusteenistus” sõnadega „korraline asendusteenistus” vastavas käändes;

55)paragrahvi 58 lõige 1 loetakse lõikeks 1¹ ja paragrahvi täiendatakse lõikega 1 järgmises sõnastuses:

„(1) Korraline asendusteenistus on usulistel või kõlbelistel põhjustel kaitseväeteenistusest keeldunud kaitseväekohustuslaste kohustuslik mittesõjalise iseloomuga teenistus.”;

56)paragrahvi 59 lõike 1 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) päästeasutuses;”;

57)paragrahvi 59 lõiget 1 täiendatakse punktidega 4–6 järgmises sõnastuses:

„4) haiglas;

5) Kaitseväes töö- või teenistuskohal, mis ei ole seotud sõjaväelise väljaõppega;

6) Riigi Kaitseinvesteeringute Keskuses.”;

58)paragrahvi 59 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kui kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni või demobilisatsiooni ajal asendusteenistuja teenistuskoha tegevus peatub või lõpeb, peab teenistuskohast sellest viivitamata teavitama Kaitseressursside Ametit.”;

59)paragrahvi 59 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal võib Kaitseressursside Amet muuta asendusteenistuja teenistuskohhta riigikaitse huvides kokkuleppel teenistuskoha asutuse või isikuga.”;

60)paragrahvi 60 täiendatakse lõigetega 3 ja 4 järgmises sõnastuses:

„(3) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal võib riigikaitse huvidest lähtuvalt korralise asendusteenistuse kestust lühendada või selle lõpetada.

(4) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal otsustab korralise asendusteenistuse kestuse lühendamise või selle lõpetamise Vabariigi Valitsus korraldusega.”;

61)paragrahvi 62 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Kui asendusteenistuja on korralisest asendusteenistusest tervislikel põhjustel kolme järjestikuse teenistuskuu jooksul puudunud kokku vähemalt 30 päeva, hinnatakse tema terviseseisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele käesoleva seaduse § 26¹lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt.”;

62)paragrahvi 67 lõikest 2 jäetakse välja sõnad „Kaitseressursside Ameti arstliku komisjoni otsusel”;

63)paragrahvi 69 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõna „reservteenistusse” sõnaga „õppekogunemisele”;

64)paragrahvi 69 täiendatakse lõigetega 1¹ ja 1² järgmises sõnastuses:

„(1¹) Reservis oleva isiku võib lisaõppekogumisele kutsuda igal ajal.

(1²) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud õppekogunemise kestuse hulka arvatakse ka reservasendusteenistuses viibitud aeg.”;

65)paragrahvi 69 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks;

66)paragrahvi 69 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Lisaõppekogunemine on Kaitseväe korraldatav mobilisatsioonivalmiduse kontroll, mille jooksul võib reservväelasele anda sõjaväelist väljaõpet käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud ulatuses.

(3²) Õppekogunemise ja lisaõppekogunemise ajal sõjaaja ametikoha ülesandeid täitma asuvad tegevväelased määrab Kaitseväe juhataja.”;

67)paragrahvi 69 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

68)paragrahvi 69¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kaitsevägi ja Kaitseressursside Amet võivad käesolevas peatükis sätestatud ülesannete täitmiseks töödelda reservteenistusse kutsutava reservis oleva isiku, õppekogunemisel osaleda sooviva reservis oleva isiku ja reservväelase isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, et hinnata nende vastavust kaitseväelasele esitatavatele nõuetele ning korraldada reservteenistust.”;

69)paragrahvi 70 pealkirjas ja lõigetes 1–3 asendatakse sõna „õppekogunemisele” sõnaga „reservteenistusse”;

70)paragrahvi 70 lõikes 2, § 74 lõigetes 1 ja 4, § 76 lõigetes 1–3 ning § 79 lõigetes 1 ja 2 asendatakse sõnad „Kaitseväe juhataja volitatud struktuuriüksuse ülem” sõnadega „Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülem” vastavas käändes;

71)paragrahvi 70 lõiget 3 täiendatakse punktiga 1¹ järgmises sõnastuses:

„1¹) on asunud või nimetatud riigikaitseaduse § 46 lõikes 1 sätestatud riigikaitsealise töökohustusega ametikohale.”;

72)paragrahvi 70 lõike 3 punktid 2–4 tunnistatakse kehtetuks;

73)paragrahvi 70 lõike 3 punktid 5–7 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„5) on läbinud korralise asendusteenistuse;

6) on vangistusseaduse tähenduses kinnipeetav või vahistatu;

7) on jõustunud kohtuotsuse alusel saanud karistuseks reaalse vangistuse üle ühe aasta ning karistuse andmed ei ole karistusregistri seaduse kohaselt kantud karistusregistri arhiivi.”;

74)paragrahvi 70 täiendatakse lõigetega 4–6 järgmises sõnastuses:

„(4) Lisaõppekogunemisele ei kutsuta lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud isikutele reservis olevat isikut, kes on ameti- või töökohal, mis on riigikaitseaduse § 46 lõike 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruse kohaselt riigikaitsealise töökohustusega ameti- või töökoht.

(5) Reservis olev isik on kohustatud ilmuma reservteenistusse õppekogunemise või lisaõppekogunemise teates märgitud ajal ja kohta.

(6) Kui lisaõppekogunemisele kutsutud reservis olev isik on kinni peetud või kannab aresti, on ta kohustatud ilmuma lisaõppekogunemise ajal Kaitseväge kohe pärast kinnipidamiselt või aresti alt vabastamist.”;

75)seadust täiendatakse §-ga 70¹järgmises sõnastuses:

„§ 70¹. Õppekogunemisel ja lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest teavitamine

(1) Reservis olevat isikut teavitatakse õppekogunemisel osalemise kohustusest käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud viisil hiljemalt 120 päeva enne õppekogunemise toimumist.

(2) Reservis olevat isikut teavitatakse lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest enne lisaõppekogunemise toimumist või selle ajal.

(3) Lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest teavitatakse reservis olevat isikut vähemalt ühel järgmisel viisil:

- 1) elektrooniliselt;
- 2) lisaõppekogunemise teate avaldamisega vähemalt ühes üleriigilises ajalehes;
- 3) lisaõppekogunemise teate avaldamisega tele- ja raadioprogrammides ajavahemikul kella 7.00–22.00 vähemalt kolm korda, kusjuures avaldamiskordade vahele peab jääma vähemalt üks tund;
- 4) lisaõppekogunemise teate avaldamisega interneti uudiseportaalis, mõnes teises internetiportaalis või muul asjakohasel veebilehel;
- 5) käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud viisil.

(4) Kui lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest teavitatakse teate avaldamisega ajalehes, tele- ja raadioprogrammides, internetiportaalis või veebilehel, võib selles märkida ainult selle üksuse nimetuse, mille koosseisu kuuluvatele sõjaaja ametikohtadele nimetatud reservis olevate isikute kohta see kehtib.

(5) Lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest teavitamisega käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud viisil loetakse lisaõppekogunemise teade reservis olevale isikule kättetoimetatuks.”;

76)paragrahvi 71 punktist 2 jäetakse välja tekstiosa „, puudest”;

77)paragrahvi 71 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) osalema Kaitseressursside Ameti määratud ajal ja kohas tervise seisundi hindamiseks arstlikul läbivaatusel või terviseuuringul ning esitama Kaitseressursside Ameti nõudmisel oma tervise seisundit tõendavad dokumendid.”;

78)paragrahvi 72 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Reservis oleva isiku tervise seisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele hinnatakse käesoleva seaduse § 26¹lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt.

(2) Reservis olevale isikule, kelle tervise seisundit ei ole võimalik hinnata tervise infosüsteemi andmete või tervise seisundit kajastavate dokumentide põhjal, teatab Kaitseressursside Amet arstliku läbivaatuse ning vajaduse korral terviseuuringute tegemiseks määratud aja ja koha.”;

79)paragrahv 73 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 73. Õppekogunemisel ja lisaõppekogunemisel osalemise aeg ning osalevate reservväelaste arv

(1) Reservväelane võib osaleda õppekogunemisel tema auastme põhiliiki arvestades järjest järgmiselt:

- 1) ohvitser – kuni 30 päeva;
- 2) allohvitser – kuni 21 päeva;
- 3) sõdur – kuni 14 päeva.

(2) Reservväelane võib osaleda lisaõppekogunemisel järjest kuni 60 päeva.

(3) Õppekogunemise aja ja selles osalevate reservväelaste piirarvu kehtestab Kaitseväge juhataja.

(4) Kaitseväge avaldab õppekogunemise aja ja selles osalevate reservväelaste piirarvu oma veebilehel vähemalt 150 päeva enne õppekogunemise toimumist.

(5) Lisaõppekogunemise algusaja ja maksimaalse kestuse ning selles osalevate reservväelaste piirarvu kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.”;

80)paragrahvi 74 lõikes 1 asendatakse tekstiosa „2–5” tekstiosaga „1¹ja 5”;

81)paragrahv 75 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 75. Reservväelase kohustused ja piirangud

(1) Reservis oleval isikul peavad reservteenistusse ilmumisel olema kaasas õppekogunemise või lisaõppekogunemise teates nimetatud esemed ja dokumendid.

(2) Reservteenistuses on reservväelasel keelatud omada ajateenijale keelatud esemeid.

(3) Reservteenistuses on reservväelasel keelatud levitada oma poliitilisi vaateid.”;

82)paragrahvi 76 pealkirjas asendatakse sõna „õppekogunemisel” sõnaga „reservteenistuses”;

83)paragrahvi 76 lõike 1 punkt 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„5) kui on jõustunud kohtuotsus, millega isikule on mõistetud reaalne vangistus;”;

84)paragrahvi 76 lõike 1 punktid 6–8 tunnistatakse kehtetuks;

85)paragrahvi 76 lõiget 1 täiendatakse punktidega 9 ja 10 järgmises sõnastuses:

„9) kui isik asub riigikaitseaduse § 46 lõikes 1 nimetatud riigikaitsealise töökohustusega ametikohale;

10) kui isik on emapuhkusel, isapuhkusel, lapsendajapuhkusel või vanemapuhkusel.”;

86)paragrahvi 76 lõike 2 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõnad „toimuval õppekogunemisel osalemisest” sõnadega „reservteenistuses osalemise kohustusest”;

87)paragrahvi 76 lõike 2 punktides 1 ja 2 ning § 79 lõike 1 punktis 1 asendatakse sõna „õppekogunemine” sõnaga „reservteenistus” vastavas käändes;

88)paragrahvi 76 lõiget 3 täiendatakse punktidega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„4) kui isik on ameti- või töökohal, mis on riigikaitseaduse § 46 lõike 3 alusel kehtestatud Vabariigi Valitsuse määruse kohaselt riigikaitsealise töökohustusega ameti- või töökoht, ning isiku reservteenistuses viibimise tõttu võib olla oluliselt mõjutatud tööandja riigikaitseülesande täitmine või elutähtsa teenuse toimepidevuse tagamine;

5) Kaitseväge ülesannetest tuleneval põhjusel.”;

89)paragrahvi 76 täiendatakse lõigetega 3¹ ja 3² järgmises sõnastuses:

„(3¹) Reservis oleva isiku vabastab lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest Kaitseväge juhataja või tema volitatud ülem, kui isik on emapuhkusel, isapuhkusel, lapsendajapuhkusel või vanemapuhkusel.

(3²) Reservis oleva isiku võib lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest vabastada Kaitseväge juhataja või tema volitatud ülem:

1) kui reservis olev isik ei saa lisaõppekogunemisel osaleda mõjuval põhjusel;

2) Kaitseväge ülesannetest tuleneval põhjusel.”;

90)paragrahvi 76 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punktides 2–5 ja 10, lõikes 2 ning lõike 3 punktides 1–4 sätestatud asjaoludel õppekogunemisel osalemise kohustusest vabastamist sooviv reservis olev isik peab esitama taotluse ja vastavat asjaolu tõendava dokumendi hiljemalt 15 päeva enne õppekogunemise algust.”;

91)paragrahvi 76 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 3¹ ning lõike 3² punktis 1 sätestatud asjaoludel lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest vabastamist sooviv reservis olev isik peab esitama taotluse ja vastavat asjaolu tõendava dokumendi viivitamata pärast lisaõppekogunemise teate saamist.”;

92)seadust täiendatakse §-ga 76¹ järgmises sõnastuses:

„§ 76¹. Õppekogunemisel osalemise kohustuse muutmise

(1) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal otsustab käesoleva seaduse § 73 lõike 3 alusel kehtestatud õppekogunemise toimumise Kaitseväge juhataja, teavitades sellest valdkonna eest vastutavat ministrit.

(2) Reservis olevat isikut, kes on saanud enne kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni või demobilisatsiooni väljakuulutamist õppekogunemise teate, teavitatakse õppekogunemise ärajätmisest vähemalt ühel käesoleva seaduse § 70¹ lõikes 3 sätestatud lisaõppekogunemisele kutsumise viisil.

(3) Sõjaseisukorra ajal reservis olevaid isikuid õppekogunemisele ei kutsuta.

(4) Reservis olev isik, kes on saanud enne sõjaseisukorra väljakuulutamist õppekogunemise teate, ei pea sõjaseisukorra ajal teates märgitud ajaks õppekogunemise kohta ilmuma ning tal ei ole sõjaseisukorra väljakuulutamisest arvates õppekogunemisel osalemise kohustust.

(5) Sõjaseisukorra väljakuulutamisel kohustatakse reservväelast Kaitseväe juhataja mobilisatsioonikäsuga asuma kolme tööpäeva jooksul tegevteenistusse täitma sõjaaja ametikoha ülesandeid või ta vabastatakse reservteenistusest.”;

93)paragrahvi 77 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülema määratud arst teeb reservväelasele vajaduse korral arstliku läbivaatuse kogunemiskohta saabumisel.

(2) Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülema määratud tervishoiutöötaja annab reservväelasele tervise seisundist tulenevaid ravisoovitusi ning vajaduse korral määrab piirangud ja eritingimused teenistusülesannete täitmisel.

(3) Kui reservväelane ei ole tervise seisundi tõttu võimeline teenistusülesandeid täitma, hinnatakse tema tervise seisundi vastavust kaitseväteenisustukohustuslase tervisenõuetele käesoleva seaduse § 26¹ lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt.”;

94)paragrahv 78 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 78. Reservteenistuse lõppemine

(1) Reservteenistus lõpeb:

- 1) reservteenistuse kestuse lõppemisega;
- 2) reservväelase reservteenistusest vabastamisega;
- 3) reservväelase surma korral;
- 4) reservväelase teadmata kadunuks jäämise korral;
- 5) sõjaseisukorra väljakuulutamise korral tegevteenistusse asuma kohustamisel.

(2) Reservväelase surma korral loetakse reservteenistus lõppenuks tema surmale järgnenud päevast alates.

(3) Kui Politsei- ja Piirivalveamet ei ole suutnud reservväelase asukohta kindlaks teha 12 kuu jooksul tema teadmata kadunuks jäämisest arvates, loetakse reservteenistus lõppenuks päeval, kui Politsei- ja Piirivalveametile isiku kadumisest teatati.”;

95)paragrahvi 79 pealkirjas ning lõike 1 sissejuhatavas lauseosas ja punktis 1 asendatakse sõna „õppekogunemine” sõnaga „reservteenistus” vastavas käändes;

96)paragrahvi 79 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) on jõustunud kohtuotsus, millega reservväelasele on mõistetud reaalne vangistus;”;

97)paragrahvi 79 lõiget 1 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) isik asub riigikaitse seaduse § 46 lõikes 1 nimetatud riigikaitsealise töökohustusega ametikohale.”;

98)paragrahvi 79 täiendatakse lõikega 2¹ järgmises sõnastuses:

„(2¹) Kõrgendatud kaitsevalmiduse ja mobilisatsiooni ajal võib Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülem vabastada reservväelase õppekogunemiselt Kaitseväe ülesannetest tuleneval põhjusel.”;

99)paragrahvi 79 lõike 3 teine lause tunnistatakse kehtetuks;

100)paragrahvi 79 täiendatakse lõigetega 4 ja 5 järgmises sõnastuses:

„(4) Reservväelase võib lisaõppekogunemiselt vabastada Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülem:

- 1) kui reservväelane ei saa lisaõppekogunemiselt osaleda mõjuval põhjusel;
- 2) Kaitseväe ülesannetest tuleneval põhjusel.

(5) Käesoleva paragrahvi lõike 4 punktis 1 sätestatud asjaoludel lisaõppekogunemiselt vabastamist sooviv reservväelane peab esitama taotluse ja vastavat asjaolu tõendava dokumendi.”;

101)paragrahvi 80 lõiked 1–4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Reservteenistusse kutsutud isikule hüvitatakse piirmäära ulatuses reservteenistusse ja sealt tagasi sõidu kulu.

(2) Reservteenistusse kutsutud isikule sõidukulu hüvitamise tingimused, ulatuse ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Reservis olevale isikule makstakse kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele vastavuse hindamiseks arstlikul läbivaatusel või terviseuuringul viibimisega seotud sõidu- ja toidukulu katteks hüvitist.

(4) Reservis oleva isiku tervise seisundi hindamiseks arstlikul läbivaatusel või terviseuuringul viibimisega seotud sõidu- ja toidukulu hüvitamise tingimused, ulatuse ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

102)paragrahvi 80 lõigetes 5 ja 6 asendatakse sõnad „õppekogunemisel osalemise” sõnadega „reservteenistuses oldud”;

103)paragrahvi 80 täiendatakse lõikega 6¹ järgmises sõnastuses:

„(6¹) Reservteenistuses viibimise ajal võib reservväelase tööandja säilitada või hüvitada isikule tema töötasu või palga või hüvitada töötasu või palga ja reservteenistuses osalemise aja eest makstud toetuse vahe.”;

104)paragrahvi 80 lõikes 7 asendatakse sõnad „õppekogunemise läbiviimise kohas tasuta” sõnadega „reservteenistuses”;

105)seadust täiendatakse 7¹. ja 7². peatükiga järgmises sõnastuses:

„7¹. peatükk Reservasendusteenistus

§ 80¹. Reservasendusteenistus

(1) Reservasendusteenistus on kaitseväekohustuslase osalemine käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud asendusteenistuse asutuse või isiku korraldatud väljaõppes.

(2) Kaitseväekohustuslane osaleb väljaõppes korralise asendusteenistuse ajal omandatud oskuste ja teadmiste täiendamiseks või uute oskuste omandamiseks.

(3) Kui reservis olev isik keeldub usulistel või kõlbelistel põhjustel reservteenistuses osalemisest, peab ta esitama Kaitseressursside Ametile motiveeritud taotluse kaitseväeteenistuse asendamiseks asendusteenistusega.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud taotlus tuleb esitada vähemalt 30 päeva enne reservteenistuse algust. Hiljem esitatud taotlus ei vabasta isikut reservteenistusse tulemise kohustusest.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud juhul otsustab reservasendusteenistuse koha Kaitseressursside Amet.

§ 80². Isikuandmete töötlemine reservasendusteenistuse korraldamisel

Kaitseressursside Amet ja käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud asutus ning isik võivad reservasendusteenistuse korraldamiseks töödelda reservis oleva isiku isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid, et hinnata reservasendusteenistuse kohas tema vastavust reservasendusteenistujale esitatavatele nõuetele.

§ 80³. Reservasendusteenistusse kutsumine ja reservasendusteenistuses osalemise kohustus ning reservasendusteenistuse kestus

(1) Reservasendusteenistusse kutsutakse korralise asendusteenistuse läbinud või käesoleva seaduse § 80¹ lõikes 3 nimetatud taotluse esitanud reservis olev isik.

(2) Väljaõppe algusaja ja maksimaalse kestuse ning selles osalevate reservasendusteenistujate piirmäära kehtestab:

1) käesoleva seaduse § 59 lõike 1 punktides 1–4 sätestatud juhul riigikaitse valdkonna eest vastutav minister määrusega;

2) käesoleva seaduse § 59 lõike 1 punktis 5 sätestatud juhul Kaitseväge juhataja.

(3) Käesoleva seaduse § 69 lõikes 3¹ sätestatud lisaõppekogunemise toetamiseks reservasendusteenistuse algusaja ja maksimaalse kestuse ning selles osalevate reservasendusteenistujate piirarvu kehtestab Vabariigi Valitsus korraldusega.

- (4) Reservasendusteenistusse kutsub Kaitseressursside Amet.
- (5) Reservasendusteenistusse ei kutsuta reservis olevat isikut, kellel esineb käesoleva seaduse § 70 lõike 3 punktides 1, 1¹ ja 6–8 nimetatud õppekogunemisele kutsumata jätmise alus.
- (6) Reservasendusteenistusse kutsutavat isikut teavitatakse käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud viisil väljaõppes osalemise kohustusest vähemalt 120 päeva ette.
- (7) Kaitseressursside Amet avaldab oma veebilehel väljaõppele kutsumise aja, väljaõppe kestuse ja reservasendusteenistujate piirarvu hiljemalt 150 päeva enne väljaõppe algust.
- (8) Reservasendusteenistusse lisaõppekogunemise toetamiseks kutsub reservis oleva isiku Kaitsevägi käesoleva seaduse § 70¹ lõigetes 2–5 sätestatud tingimustel ja viisil.
- (9) Käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud asutus või isik esitab Kaitseressursside Ametile taotluse reservis olevate isikute väljaõppele kutsumiseks, arvestades käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 4–7 sätestatut.
- (10) Reservasendusteenistuja võib osaleda reservasendusteenistuses järjest kuni 14 päeva.
- (11) Reservasendusteenistuja võib osaleda lisaõppekogunemisel järjest kuni 60 päeva.
- (12) Reservasendusteenistusse võib kutsuda kokku kuni kuueks kuuks.
- (13) Käesoleva paragrahvi lõikes 12 sätestatud reservasendusteenistuse kestuse hulka arvatakse ka reservteenistuses viibitud aeg.
- (14) Reservasendusteenistust lisaõppekogunemise toetamiseks ei arvata käesoleva paragrahvi lõikes 12 nimetatud reservasendusteenistuse kestuse hulka.
- (15) Reservis olev isik on kohustatud ilmuma reservasendusteenistusse teates märgitud ajal ja kohta.

§ 80⁴. Reservasendusteenistuja arstlik läbivaatus

Reservasendusteenistust korraldava asutuse juhi määratud arst teeb reservasendusteenistujale vajaduse korral arstliku läbivaatuse kogunemiskohta saabumisel.

§ 80⁵. Reservis oleva isiku vabastamine reservasendusteenistuses osalemise kohustusest

- (1) Kaitseressursside Amet vabastab reservis oleva isiku reservasendusteenistuses osalemise kohustusest käesoleva seaduse § 76 lõikes 1 sätestatud aluse esinemise korral.
- (2) Kaitseressursside Amet võib vabastada reservis oleva isiku reservasendusteenistuses osalemise kohustusest käesoleva seaduse § 76 lõikes 2 või lõike 3 punktis 1, 2 või 4 sätestatud aluse esinemise korral.
- (3) Käesolevas paragrahvis sätestatud asjaoludel reservasendusteenistusest vabastamist sooviv reservis olev isik peab esitama taotluse ja vastavat asjaolu tõendava dokumendi hiljemalt 15 päeva enne reservasendusteenistuse algust.

§ 80⁶. Reservasendusteenistuses osalemise lõppemine

- (1) Reservasendusteenistuses osalemine lõpeb:
- 1) reservasendusteenistuse kestuse lõppemisega;
 - 2) reservasendusteenistuja reservasendusteenistusest vabastamisega;
 - 3) reservasendusteenistuja surma korral;
 - 4) reservasendusteenistuja teadmata kadunuks jäämise korral.
- (2) Reservasendusteenistuja surma korral loetakse reservasendusteenistuses osalemine lõppenuks tema surmale järgnenud päevast alates.
- (3) Kui Politsei- ja Piirivalveamet ei ole suutnud reservasendusteenistuja asukohta kindlaks teha 12 kuu jooksul tema teadmata kadunuks jäämisest arvates, loetakse reservasendusteenistuses osalemine lõppenuks päeval, kui Politsei- ja Piirivalveametile isiku kadumisest teatati.

§ 80⁷. Reservasendusteenistuja reservasendusteenistusest vabastamine

- (1) Reservasendusteenistuja vabastab teenistusest Kaitseressursside Amet:

- 1) kui reservasendusteenistuja ei ole tervislikel põhjustel võimeline reservasendusteenistuses osalema;
- 2) kui reservasendusteenistuja suhtes kohaldatakse tõkendina elukohast lahkumise keeldu või vahi alla võtmist;
- 3) kui on jõustunud kohtuotsus, millega reservasendusteenistujale on mõistetud reaalne vangistus;
- 4) kui isik asub riigikaitseaduse § 46 lõikes 1 nimetatud riigikaitsele töökohustusega ametikohale;
- 5) käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud asutuse või isiku taotluse alusel, kui reservasendusteenistuse väljaõppe eesmärgid on saavutatud.

(2) Kaitseressursside Amet võib vabastada reservasendusteenistuja teenistuses osalemisest tema ootamatult tekkinud raske perekondliku või majandusliku olukorra tõttu.

(3) Ootamatult tekkinud raske perekondliku või majandusliku olukorra tõttu reservasendusteenistusest vabastamist sooviv reservasendusteenistuja peab esitama taotluse ja vastavat asjaolu tõendava dokumendi.

§ 80⁸. Reservasendusteenistuja tagatised

(1) Reservasendusteenistusse kutsutud isikule hüvitatakse piirmäära ulatuses sõidukulu kogunemiskohta ja tagasi. Hüvitis makstakse selle asutuse või isiku eelarvest, kus reservasendusteenistus toimub.

(2) Reservasendusteenistusse kutsutud isikule sõidukulu hüvitamise tingimused, ulatuse ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(3) Reservasendusteenistujale makstakse reservasendusteenistuses oldud aja eest toetust. Toetus makstakse selle asutuse või isiku eelarvest, kus reservasendusteenistus toimub.

(4) Reservasendusteenistujale makstava toetuse ulatuse ja maksmise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(5) Reservasendusteenistuses osalemise ajal võib reservasendusteenistuja tööandja säilitada või hüvitada isikule tema töötasu või palga või hüvitada töötasu või palga ja reservasendusteenistuse osalemise aja eest makstud toetuse vahe.

(6) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud on reservasendusteenistujal õigus asendusteenistujale ettenähtud tagatistele käesoleva seaduse 11. peatükis sätestatud ulatuses ja korras.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 sätestatud tagatistega seotud kulud kaetakse Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvest.

7². peatükk

Erakorraline reservasendusteenistus

§ 80⁹. Erakorraline reservasendusteenistus

(1) Erakorraline reservasendusteenistus on reservasendusteenistuja osalemine eriolukorra, kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra või sõjaseisukorra ajal vastavalt omandatud oskustele ja teadmistele käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 nimetatud asutuse või isiku ülesannete täitmises.

(2) Erakorralisse reservasendusteenistusse saab reservis olevaid isikuid kutsuda juhul, kui:

1) käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 nimetatud asutusel või isikul ei ole võimalik eriolukorra, kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra või sõjaseisukorra ajal ise või vabatahtlikult kaasatavate isikute abil õigel ajal või piisavalt tulemuslikult oma ülesandeid täita või

2) käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 nimetatud asutuse või isiku ülesannet ei ole võimalik täita seaduses või selle alusel määratud või täitma volitatud muul isikul.

(3) Käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 nimetatud asutus või isik teeb riigikaitse valdkonna eest vastutavale ministrile ettepaneku reservis olevate isikute kutsumiseks erakorralisse reservasendusteenistusse.

(4) Reservis olevate isikute osalemise erakorralises reservasendusteenistuses eriolukorra, kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra või sõjaseisukorra ajal otsustab Vabariigi Valitsus korraldusega.

(5) Erakorralise reservasendusteenistuse kehtestamisel määratakse muu hulgas:

1) asutus või isik, kelle juures erakorraline reservasendusteenistus toimub;

2) asutuse või isiku ülesanne, mida erakorralise reservasendusteenistuse käigus täidetakse;

3) erakorralises reservasendusteenistuses osalevate reservasendusteenistujate piirarv;

4) erakorralise reservasendusteenistuse alguse aeg ja maksimaalne kestus;

5) territoorium, kus erakorralise reservasendusteenistuse ülesandeid täidetakse;

6) vajaduse korral muud tingimused.

§ 80¹⁰. Erakorralisse reservasendusteenistusse kutsumine

(1) Erakorralisse reservasendusteenistusse kutsub Kaitseressursside Amet.

(2) Reservis olevat isikut teavitatakse erakorralises reservasendusteenistuses osalemise kohustusest vahetult enne erakorralise reservasendusteenistuse toimumist või selle ajal.

(3) Erakorralises reservasendusteenistuses osalemise kohustusest teavitatakse reservis olevat isikut vähemalt ühel järgmisel viisil:

- 1) elektrooniliselt;
- 2) teate avaldamisega interneti uudiseportaalis, mõnes teises internetiportaalis või muul asjakohasel veebilehel;
- 3) käesoleva seaduse § 15 lõikes 1 sätestatud viisil.

(4) Erakorralises reservasendusteenistuses osalemise kohustusest teavitamisega käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud viisil loetakse osalemise teade reservis olevale isikule kättetoimetatuks.

(5) Reservis olev isik on kohustatud ilmuma erakorralisse reservasendusteenistusse osalemise teates märgitud ajal ja kohta.

(6) Välisriigis viibiv reservis olev isik, kes on kutsutud erakorralisse reservasendusteenistusse, peab ettenähtud tähtpäeval ilmuma teates märgitud kohta Eestis või viivitamata ühendust võtma lähima Eesti Vabariigi välisesindusega.

(7) Eesti Vabariigi välisesindusega ühendust võtnud isik on kohustatud välisesinduse korraldusel ilmuma välisesindusse või muusse välisesinduse määratud kohta.

(8) Erakorralises reservasendusteenistuses osalemist ei loeta käesoleva seaduse § 80³ lõikes 12 sätestatud reservasendusteenistuse kestuse hulka.

§ 80¹¹. Reservis oleva isiku vabastamine erakorralises reservasendusteenistuses osalemise kohustusest

(1) Reservis oleva isiku vabastab Kaitseressursside Amet erakorralises reservasendusteenistuses osalemise kohustusest järgmiste asjaolude esinemise korral:

- 1) raske haigus, mis ei võimalda kogunemiskohta ilmuda;
- 2) viibimine emapuhkusel, isapuhkusel, lapsendajapuhkusel või vanemapuhkusel;
- 3) töötamine riigikaitsele töökohustusega ameti- või töökohal;
- 4) viibimine vahi all;
- 5) isik on vangistusseaduse tähenduses kinnipeetav või vahistatu;
- 6) transpordivahendi kasutamise võimaluse puudumine välisriigis viibimise korral.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud asjaolul erakorralises reservasendusteenistuses osalemise kohustusest vabastamist sooviv reservis olev isik peab esitama taotluse ja vastavat asjaolu tõendava dokumendi viivitamata Kaitseressursside Ametile pärast erakorralises reservasendusteenistuses osalemise teate saamist.

(3) Erakorralises reservasendusteenistuses osalemise kohustusest vabastamise aluseks oleva asjaolu äralangemise korral on reservis olev isik kohustatud viivitamata ilmuma Kaitseressursside Ametisse või võtma ühendust lähima Eesti Vabariigi välisesindusega ning välisesinduse korraldusel ilmuma välisesindusse või välisesinduse määratud kohta.

§ 80¹². Erakorralises reservasendusteenistuses osalemise lõppemine

(1) Erakorralises reservasendusteenistuses osalemine lõpeb:

- 1) erakorralise reservasendusteenistuse lõppemisega;
- 2) reservasendusteenistuja erakorralisest reservasendusteenistusest vabastamisega;
- 3) reservasendusteenistuja surma korral;
- 4) reservasendusteenistuja teadmata kadunuks jäämise korral.

(2) Reservasendusteenistuja surma korral loetakse erakorraline reservasendusteenistus lõppenuks tema surmale järgnenud päevast alates.

(3) Kui Politsei- ja Piirivalveamet ei ole suutnud reservasendusteenistuja asukohta kindlaks teha 12 kuu jooksul tema teadmata kadunuks jäämisest arvates, loetakse erakorraline reservasendusteenistus lõppenuks päeval, kui Politsei- ja Piirivalveametile isiku kadumisest teatati.

§ 80¹³. Reservasendusteenistuja erakorralisest reservasendusteenistusest vabastamine

Reservasendusteenistuja vabastab erakorralisest reservasendusteenistusest Kaitseressursside Amet:

- 1) kui reservasendusteenistuja ei ole tervislikel põhjustel võimeline teenistuses osalema;
- 2) kui reservasendusteenistuja suhtes kohaldatakse tõkendina elukohast lahkumise keeldu või vahi alla võtmist;
- 3) kui on jõustunud kohtuotsus, millega reservasendusteenistujale on mõistetud reaalne vangistus;
- 4) käesoleva seaduse § 59 lõikes 1 sätestatud asutuse või isiku taotluse alusel.

§ 80¹⁴. Reservasendusteenistuja tagatiseid erakorralise reservasendusteenistuse ajal

(1) Reservasendusteenistujale makstakse erakorralises reservasendusteenistuses viibimise aja eest toetust. Toetus makstakse selle asutuse või isiku eelarvest, kus erakorraline reservasendusteenistus toimub.

(2) Toetuse ulatuse ja maksmise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.

(3) Reservasendusteenistujale tagatakse erakorralise reservasendusteenistuse ajal toitlustus, majutus ja transport selle asutuse või isiku poolt, kus erakorraline reservasendusteenistus toimub.

(4) Lisaks käesolevas paragrahvis sätestatud on reservasendusteenistujal õigus asendusteenistujale ettenähtud tagatistele käesoleva seaduse 11. peatükis sätestatud ulatuses ja korras.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 4 sätestatud tagatistega seotud kulu kaetakse Kaitseministeeriumi valitsemisala eelarvest.”;

106)paragrahvi 81 lõike 4 punktid 4 ja 5 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„4) isik on vangistusseaduse tähenduses kinnipeetav;

5) on jõustunud kohtuotsus isiku karistamise kohta reaalse vangistusega üle ühe aasta;”;

107)paragrahvi 81 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Kaitseväekohustust võtta sooviva isiku tervise seisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele hinnatakse käesoleva seaduse § 26¹ lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt.”;

108)paragrahvi 81 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kaitseväekohustust võtta soovivale isikule, kelle tervise seisundit ei ole võimalik hinnata tervise infosüsteemi andmete või tervise seisundit kajastavate dokumentide põhjal, teatab Kaitseressursside Amet arstliku läbivaatuse ning vajaduse korral terviseuringute tegemiseks määratud aja ja koha.”;

109)paragrahvi 81 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Kaitseväekohustust võtta sooviva isiku tervise seisundi hindamiseks arstlikul läbivaatusel või terviseuringul viibimisega seotud sõidu- ning toidukulu hüvitamise tingimused, ulatuse ja korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

110)paragrahvi 82 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku tervise seisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele hinnatakse käesoleva seaduse § 26¹ lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt.”;

111)paragrahvi 82 täiendatakse lõigetega 5¹–5⁴ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Ajateenistusse asuda soovivale naissoost isikule, kelle tervise seisundit ei ole võimalik hinnata tervise infosüsteemi andmete või tervise seisundit kajastavate dokumentide põhjal, teatab Kaitseressursside Amet arstliku läbivaatuse ning vajaduse korral terviseuringute tegemiseks määratud aja ja koha.

(5²) Kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele vastavaks tunnistatud ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku kutsesobivust hindab Kaitseressursside Amet vastavalt käesoleva seaduse §-s 35 sätestatud.

(5³) Ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku kutsesobivuse hindamisel viibimisega seotud sõidu- ja toidukulu katteks makstakse piirmäära ulatuses hüvitist.

(5⁴) Ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku kutsesobivuse hindamisel viibimisega seotud sõidu- ja toidukulu hüvitamise tingimused ja ulatuse ning hüvitise maksmise korra kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.”;

112)paragrahvi 82 lõike 6 punkt 3 tunnistatakse kehtetuks;

113)paragrahvi 82 lõiked 8 ja 9 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(8) Ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku ajateenistusse võtmise menetlus peatub üks kord kuni kaheks aastaks, kui tema tervise seisund ajutiselt ei vasta kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele.

(9) Ajateenistusse võtmise menetluse peatumise lõppemisel hinnatakse ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku tervise seisundi vastavust kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele käesoleva seaduse § 26¹ lõike 11 alusel sätestatud korras. Kui ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku tervise seisund ajutiselt ei vasta või

ei vasta kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele, kustutatakse tema andmed kaitseväekohustuslaste registrist.”;

114)paragrahvi 82 lõike 12 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Ajateenistusse asuda sooviv naissoost isik, kelle tervise seisund ajutiselt ei vasta või ei vasta kaitseväeteenistuskohustuslase tervisenõuetele, vabastatakse ajateenistusest ja loetakse ajateenistusest loobunuks, kui ta vabastatakse ajateenistusest enne käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud tähtaega.”;

115)paragrahvi 82 täiendatakse lõigetega 17–20 järgmises sõnastuses:

„(17) Ajateenistusest loobunud ajateenistusse asuda sooviv naissoost isik võib taotleda ajateenistuse jätkamist.

(18) Käesoleva paragrahvi lõikes 17 nimetatud ajateenistuse jätkamise taotlemise korral kohaldatakse ajateenistusse asuda soovivale naissoost isikule käesoleva seaduse §-s 56² sätestatud.

(19) Ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku ajateenistuse jätkamisel ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõikes 11 sätestatud ajateenistusest loobumise õigust.

(20) Ajateenistuse jätkamisel märgib Kaitseressursside Amet ajateenistusse asuda sooviva naissoost isiku andmed kaitseväekohustuslaste registris ajateenija andmetena.”;

116)paragrahvi 85 lõike 2 punkt 2 ning lõiked 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

117)paragrahvi 87 lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „maksumust” tekstiosaga „või kestust vastavalt käesoleva seaduse § 156 lõike 7 alusel kehtestatud määruale”;

118)paragrahvi 92 lõikes 4 asendatakse sõna „madalamale” sõnaga „uuele”;

119)paragrahvi 92 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Teenistuse huvides uuele rahuaja ametikohale nimetamisel võib tegevväelase põhipalka vähendada kuni kümme protsenti. Põhipalga vähendamist uuele rahuaja ametikohale nimetamisel ei tohi uuesti rakendada enne viie aasta möödumist.”;

120)paragrahvi 92 täiendatakse lõigetega 5¹ ja 5² järgmises sõnastuses:

„(5¹) Tegevväelase rahuaja ametikoha asukoht on ametikoha asukohajärgne kohaliku omavalitsuse üksus.

(5²) Tegevväelase rahuaja ametikoha paikkond on territoorium, kus tegevväelane täidab ametikoha ülesandeid.”;

121)paragrahvi 92 lõike 8 esimeses lauses asendatakse sõna „ühe” sõnaga „kahe”;

122)paragrahvi 95 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesolevas paragrahvis sätestatud hindamist ei kohaldata riigikaitse rakenduskõrgkooli üliõpilasele. Üliõpilase vahetu ülem kontrollib, et üliõpilane vastab tervisenõuetele ja füüsilise ettevalmistuse nõuetele.”;

123)paragrahvi 98 tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tegevväelase tervisenõuetele vastavust hinnatakse käesoleva seaduse § 26¹ lõike 11 alusel kehtestatud korra kohaselt:

1) enne tegevteenistusse võtmist;

2) määramata ajaga või määratud ajaga tegevteenistuse korral igal kolmandal aastal katkematusse tegevteenistusse asumisest arvates, kui eelneva tervise seisundi hindamise käigus ei ole sätestatud lühemat tähtaega;

3) ajutise töövõimetuse lõppemise järel, kui tegevväelase teenistussuhe on ajutise töövõimetuse tõttu peatunud üle 60 päeva järjest.

(2) Tegevteenistusse asuda sooviv isik peab tegevväelase tervisenõuetele vastavuse hindamiseks andma nõusoleku tema kohta tervise infosüsteemis olevate isikuandmete kasutamiseks.

(3) Rahvusvahelisele sõjalisele operatsioonile lähetatavale tegevväelasele tehakse arstlik läbivaatus ja vajaduse korral terviseuuringud 30 päeva jooksul enne lähetuse algust ja 90 päeva jooksul pärast lähetuse lõppemist.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud arstliku läbivaatuse ja terviseuuringute tegemise korra kehtestab Kaitseväge juhataja.

(5) Arstlikul läbivaatusel ja tervisenõuetele vastavuse hindamisel osalemine on kohustuslik.

(6) Tegevväelase rahuaja ametikohajärgse struktuuriüksuse ülema määratud tervishoiutöötaja annab tegevväelase tervise seisundist tulenevaid ravisoovitusi ning vajaduse korral määrab tegevväelasele piirangud ja eritingimused teenistusülesannete täitmisel.

(7) Tegevväelase rahuaja ametikoha tervisenõuded kehtestab Kaitseväge juhataja või tema volitatud ülem.”;

124)paragrahvi 99 lõikest 4 jäetakse välja sõna „struktuuriüksuse”;

125)paragrahvi 104 lõiget 1 täiendatakse punktiga 8 järgmises sõnastuses:

„8) Sõjaväepolitsei ülesande täitmisel osalemise ajal Kaitseväge juhataja ettenähtud ulatuses.”;

126)paragrahvi 105 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Tegevväelase lähetamisel rahvusvahelisele sõjalisele operatsioonile, pikaajalise välislahetusse või koolitusele ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse tööaega, töö tegemise aja piirangut, tööaja korraldust, ööajal tehtavat tööd ja ületunnitööd reguleerivaid sätteid.”;

127)paragrahvi 106 lõike 3 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) tegevväelase – asutuse juht või tema volitatud isik”;

128)paragrahvi 106 lõike 3 punkti 3 täiendatakse pärast sõna „juht” sõnadega „või tema volitatud isik”;

129)paragrahv 111 tunnistatakse kehtetuks;

130)paragrahvi 111¹lõikest 1 jäetakse välja sõnad „Kaitseväge julgeolekualal”;

131)paragrahvi 113 lõiget 1 täiendatakse pärast sõnu „rahuaja ametikoha asukohta” sõnadega „või paikkonda”;

132)paragrahvi 115 lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu „Kaitseväge juhataja” sõnadega „või tema volitatud ülem”;

133)paragrahvi 116 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tegevväelase päevaraha suurendamise tingimused, ulatuse ja korra kehtestab Kaitseväge juhataja.”;

134)paragrahvi 117 lõiget 2 täiendatakse pärast sõnu „Kaitseväge juhataja” sõnadega „või tema volitatud ülem”;

135)paragrahvi 128 lõige 3 tunnistatakse kehtetuks;

136)paragrahvi 134 lõiked 4 ja 5 tunnistatakse kehtetuks;

137)paragrahvi 134 täiendatakse lõigetega 6 ja 7 järgmises sõnastuses:

„(6) Käesoleva paragrahvi lõike 1 punkti 1 alusel uuele rahuaja ametikohale nimetamisel võib tegevväelase põhipalka vähendada kuni kümme protsenti.

(7) Käesoleva paragrahvi lõikes 6 toodud alusel põhipalga vähendamist uuele rahuaja ametikohale nimetamisel ei tohi uuesti rakendada enne viie aasta möödumist.”;

138)paragrahvi 136 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Tegevteenistussuhte peatumise ajal võib rahuaja ametikohalt vabastada ja nimetada uuele rahuaja ametikohale tegevväelase:

1) kes on saanud tervisekahjustuse rahvusvahelisel sõjalisel operatsioonil ja kelle välislahetus selle tõttu lõpetatakse;

2) kelle kohta on rahuaja ametikohalt vabastamise ning uuele rahuaja ametikohale nimetamise otsus tehtud ja sellest otsusest on teda kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis teavitatud enne tegevteenistussuhte peatumist.”;

139)paragrahvi 136 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud juhul võib tegevväelase uuele rahuaja ametikohale nimetada, arvestamata käesoleva seaduse § 92 lõike 3 punktides 6 ja 7 nimetatud nõudeid. Tegevväelase võib nimetada ametikohale kuni 180 päevaks ning seda tähtaega võib pikendada üks kord kuni 180 päeva võrra, kui käesoleva seaduse § 26¹ lõike 1 punkti 4 alusel tuvastatakse ravi jätkamise vajadus.”;

140)paragrahvi 136 lõike 4 esimene lause muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud erisust kohaldatakse kuni tegevväelase tervisenõuetele vastavuse hindamiseni, kuid mitte kauem kui käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud tähtaja lõpuni.”;

141)paragrahvi 140 lõike 1 punkti 10 täiendatakse pärast sõnu „õppekava täitmist” sõnadega „juhul, kui isikut ei nimetata teisele rahuaja ametikohale”;

142)paragrahvi 140 lõigetes 4 ja 5 asendatakse sõna „õppekoha” sõnadega „läbitud semestrite”;

143)paragrahvi 140 täiendatakse lõikega 4¹ järgmises sõnastuses:

„(4¹) Määramata ajaga tegevteenistuses olev tegevväelane, kes vabastatakse tegevteenistusest enne rahuaja ametikohale nimetamise käskkirjas näidatud õpingute kestuse lõppu käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 1, 4–7 või 11–13 sätestatud alusel, peab lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatule hüvitama Kaitsevæele poole läbitud semestrite maksumusest.”;

144)paragrahvi 141 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kui tegevväelane jätkab katkematult tegevteenistuses või temaga sõlmitakse tööleping Kaitseministeeriumis, Kaitseliidus, Kaitseministeeriumi valitsemisala valitsusasutuses või valitsusasutuse hallatavas riigiasutuses või ta võetakse avalikku teenistusse Kaitseministeeriumisse või Kaitseministeeriumi valitsemisala valitsusasutusse, siis tegevväelase teenistusest vabastamisel lõpparvet ei maksta ja tema kasutamata jäänud puhkus säilib.”;

145)paragrahvi 151 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kadett vabastatakse tegevteenistusest eksmatrikuleerimise tõttu juhul, kui ta eksmatrikuleeritakse edasijõudmatuse tõttu õppetöös või mõnel muul põhjusel enne õppekava täitmist ja kui puudub rahuaja ametikoht, mille nõuetele ta vastab.”;

146)paragrahvi 154 lõiget 1 täiendatakse punktiga 3 järgmises sõnastuses:

„3) puudub käesoleva seaduse § 98 lõikes 2 ettenähtud nõusolek.”;

147)paragrahvi 156 lõike 2 sissejuhatavast lauseosast jäetakse välja sõnad „proportsionaalselt tegevteenistusajaga”;

148)paragrahvi 156 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Tegevväelane ei ole kohustatud ressursimahuka koolituse kulu hüvitama, kui ta vabastatakse tegevteenistusest pärast ressursimahukale koolitusele saatmise otsuses märgitud tegevteenistuses olemise kohustuse tähtaja möödumist.”;

149)paragrahvi 156 täiendatakse lõikega 5¹ järgmises sõnastuses:

„(5¹) Ressursimahuka koolituse kulu hüvitamise kohustus väheneb proportsionaalselt alates poole tegevteenistuses olemise kohustuse aja täitumisest kuni tegevteenistuses olemise kohustuse lõpuni.”;

150)paragrahvi 156 lõikest 7 jäetakse välja sõnad „määramata tähtajaga”;

151)paragrahvi 156 lõikes 8 asendatakse sõna „lähetatakse” sõnaga „saadetakse”;

152)seadust täiendatakse 9¹. peatükiga järgmises sõnastuses:

„9¹. peatükk
Kaitsevæekohustuse täitmine kõrgendatud kaitsevalmiduse,
sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal

1. jagu
Kaitsevæeteenistuse erisused kõrgendatud kaitsevalmiduse,
sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal

§ 156¹. Kaitsevæeteenistuse nõuete rakendamine

(1) Sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal ei kohaldata käesoleva seaduse §-e 111¹, 112 ja 192–204¹.

(2) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal ei kohaldata sõjaaja ametikoha ülesandeid täitvale tegevväelasele käesoleva seaduse §-e 83–90, 92, 94–110 ja 113–117, § 119 lõikeid 2 ja 4, §-e 121–124 ja 127, § 128 lõikeid 1–5, § 131 lõike 1 punkti 1 ning §-e 133–156 ja 190.

§ 156². Tegevteenistuse nõuete rakendamine

(1) Sõjaseisukorra ajal asuvad kõik tegevväelased täitma sõjaaja ametikoha ülesandeid, välja arvatud tegevväelased, kelle puhul teeb Kaitseväge juhataja otsuse suunamise jätkumise kohta või peatatud tegevteenistussuhte peatamise jätkumise kohta.

(2) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal on Kaitseväge juhatajal või tema volitatud ülemal õigus otsustada käesoleva seaduse §-de 114–117 alusel lähetatud ning § 119 lõike 2 alusel suunatud tegevväelase lähetuse ja suunamise lõpetamine ning § 131 lõike 1 punktide 3, 4 ja 6–8 alusel peatatud tegevteenistussuhte peatamise lõpetamine.

(3) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal on sõjaaja ametikoha ülesandeid täitma asunud tegevväelased vabastatud oma rahuaja ametikoha ülesannete täitmisest.

§ 156³. Vabatahtlike tegevteenistusse võtmine

(1) Sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal võib võtta tähtajatult tegevteenistusse sõjaaja ametikoha ülesandeid täitma isiku, kes:

- 1) on täieliku teovõimega;
- 2) on lõpetanud vähemalt põhikooli 2. kooliastme;
- 3) vastab tegevväelase tervisenõuetele;
- 4) omab nõutavaid oskusi ja väljaõpet;
- 5) on vähemalt 18-aastane;
- 6) ei ole jõudnud riikliku pensionikindlustuse seaduses sätestatud vanaduspensioniiikka.

(2) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel tegevteenistusse asuda sooviv isik peab esitama Kaitsevägele kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis avalduse.

(3) Käesoleva paragrahvi lõike 1 alusel kaitsevääkohustuse ta isiku tegevteenistusse võtmisest teavitab Kaitseväge Kaitseressursside Ametit, kes kannab tema andmed kaitsevääkohustuslaste registrisse kaitsevääkohustust võtta sooviva isiku andmetena.

(4) Tegevteenistusest vabastamisel kustutatakse kaitsevääkohustuse ta isiku andmed kaitsevääkohustuslaste registrist.

(5) Sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal tegevteenistusse võtmise ja sõjaaja ametikohale nimetamise korra kehtestab Kaitseväge juhataja.

§ 156⁴. Tegevväelase töö- ja puhkeaeg ning puhkus

(1) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal sõjaaja ametikoha ülesandeid täitva tegevväelase suhtes ei kohaldata avaliku teenistuse seaduse tööaega, töö tegemise aja piirangut, tööaja korraldust, valveaega, ületunnitööd, ööajal ja riigipühadel tehtavat tööd, puhkeaega ja tööaja lühendamist reguleerivaid sätteid.

(2) Kõrgendatud kaitsevalmiduse ja mobilisatsiooni ajal on Kaitseväge juhatajal õigus tegevväelase puhkus katkestada ning kutsuda ta teenistusülesandeid täitma.

(3) Sõjaseisukorra väljakuulutamise katkestab kõigi tegevväelaste puhkuse ning tegevväelane on kohustatud viivitamata ilmuma sõjaaja ametikoha asukohta või teise talle teatavaks tehtud asukohta.

(4) Kaitsevalmiduse kõrgendamine ning sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni väljakuulutamise ei katkesta emapuhkust, isapuhkust, lapsendajapuhkust ega vanemapuhkust.

(5) Sõjaaja ametikoha ülesandeid täitva tegevväelase töökorralduse, sealhulgas töö- ja puhkeaja korralduse kehtestab Kaitseväge juhataja.

(6) Sõjaaja ametikoha ülesandeid täitvale tegevväelasele peab olema tagatud mõistlik puhkeaeg.

(7) Sõjaaja ametikoha ülesannete täitmise aega ei arvestata tegevväelase rahuaja ametikoha põhipuhkuse andmise õiguse aluseks oleva aja hulka.

§ 156⁵. Lähetamine

(1) Kaitseväe juhataja kehtestab sõjaaja ametikoha ülesandeid täitva tegevväelase lähetamise ja lähetusega seotud kulu hüvitamise korra, kui tegevväelane lähetatakse:

- 1) välisriiki lühiajaliselt;
- 2) välisriiki riiklike ülesannete täitmiseks kauemaks kui kuueks kuuks.

(2) Sõjaaja ametikoha ülesandeid täitva tegevväelase lähetamisel päevaraha ei maksta.

(3) Rahvusvahelise sõjalise operatsiooni raames tegevväelase välisriiki saatmist ei loeta välisriiki lähetamiseks.

§ 156⁶. Teenistusalased piirangud

(1) Sõjaaja ametikoha ülesandeid täitev tegevväelane:

- 1) ei tohi tegeleda poliitiliste vaadete levitamisega;
- 2) ei tohi võtta osa erakonna tegevusest;
- 3) ei tohi töötada väljaspool teenistusülesannete täitmist muul ameti- või töökohal;
- 4) peab järgima toimingut, otsust või tehingu tegemisel korruptsioonivastases seaduses sätestatud;
- 5) ei tohi streikida ega osaleda muus surveaktsioonis, mis häirib sõjalise riigikaitse korraldamist.

(2) Sõjaaja ametikoha ülesandeid täitval tegevväelasel on õigus keelduda kaitseväeteenistusväliste töö tegemisest. Avalikus teenistuses oleva isiku avaliku võimu teostamise õigus peatub sõjaaja ametikoha ülesannete täitmise ajaks.

§ 156⁷. Tegevväelase palgakorraldus

(1) Sõjaaja ametikoha ülesandeid täitvate tegevväelaste palgaastmestiku ja Kaitseväe juhataja sõjaaja ametikoha palga kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(2) Palga maksmise tingimused ja korra kehtestab Kaitseväe juhataja.

§ 156⁸. Sõjaaja ametikoha ülesannete täitmise lõppemine

(1) Sõjaaja ametikoha ülesannete täitmine lõpeb:

- 1) tegevteenistussuhte lõppemisega;
- 2) rahuaja ametikoha ülesannete täitmisele asumisega.

(2) Tegevväelase tegevteenistussuhte lõpeb:

- 1) tema surma korral;
- 2) tema asumisel Riigikogu, Euroopa Parlamendi või Vabariigi Valitsuse liikmeks;
- 3) kui ta ei vasta tegevväelase tervisenõuetele;
- 4) Kaitseväe ettepanekul;
- 5) tema teadmata kadunuks jäämise korral;
- 6) kui jõustub süüdimõistev kohtuotsus, millega talle mõisteti karistus, mis välistab tegevteenistuses jätkamise;
- 7) tema jõudmisel vanaduspensioniiikka.

(3) Tegevväelase vabastab tegevteenistussuhte lõppemisel tegevteenistusest Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülem.

(4) Tegevväelase rahuaja ametikoha ülesannete täitmisele asumise otsustab Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülem.

(5) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatule võib Vabariigi Valitsuse või valdkonna eest vastutava ministri poolt rahuaja ametikohale nimetatud tegevväelase vabastada sõjaaja ametikohalt Vabariigi Valitsuse või valdkonna eest vastutava ministri ettepanekul.

(6) Vabariigi Valitsuse või valdkonna eest vastutava ministri poolt rahuaja ametikohale nimetatud tegevväelase rahuaja ametikohalt vabastamine jõustub sõjaaja ametikohalt vabastamise päeval.

(7) Sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal kutsealuse tegevteenistusse võtmise korral teda tegevteenistusest vabastamise järel ajateenistusse ei kutsuta ning tema ajateenistus loetakse lõppenuks käesolevas seaduses sätestatud korras.

§ 156⁹. Kaitseväeteenistus pärast sõjaseisukorra lõppenuks kuulutamist ja demobilisatsiooni väljakuulutamist

(1) Enne sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni väljakuulutamist tegevteenistuses olnud isik jätkab Kaitseväe juhataja või tema volitatud ülema nimetatud rahuaja ametikohal. Sobiva rahuaja ametikoha puudumisel vabastatakse isik Kaitseväe ettepanekul tegevteenistusest, teatades sellest isikule ette vähemalt 14 päeva.

(2) Sõjaseisukorra ja mobilisatsiooni ajal käesoleva seaduse § 156³ alusel tegevteenistusse võetud isik vabastatakse tegevteenistusest sõjaseisukorra lõppenuks kuulutamisel või demobilisatsiooni ajal Kaitseväge ettepanekul, teatades sellest isikule ette vähemalt 14 päeva.

(3) Sõjaseisukorra lõppemisel ja demobilisatsiooni ajal võib sõjaseisukorra või mobilisatsiooni ajal tegevteenistusse võetud isiku nimetada poolte kokkuleppel rahuaja ametikohale kuni viieks aastaks, kui isik vastab käesoleva seaduse §-s 83 sätestatud tegevteenistusse võtmise nõuetele ja §-s 92 sätestatud rahuaja ametikohale nimetamise nõuetele, välja arvatud rahuaja ametikohale vastava hariduse ja sõjaväelise väljaõppe nõuetele.

(4) Tegevväelane, kes on võetud käesoleva paragrahvi lõike 3 alusel tähtajaliselt tegevteenistusse, peab omandama hariduse ja sõjaväelise väljaõppe tegevteenistuse tähtaja jooksul.

(5) Rahuaja ametikohal nõutava hariduse või sõjaväelise väljaõppe omandamata jätmise korral lõpeb tegevväelase teenistussuhe käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud tegevteenistuse tähtaja lõppemisel.

(6) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 alusel vabastatakse isik tegevteenistusest hüvitiseta.

2. jagu **Kaitseväge teenistusse kutsumine mobilisatsiooni ajal**

§ 156¹⁰. Mobilisatsioonikäsk ja kogunemiskohta ilmumise kohustus

(1) Mobilisatsiooni ajal kohustatakse 18-aastast ja vanemat kaitsevägekohustuslast, sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isikut ning kaitseväelast asuma sõjaaja ametikoha ülesandeid täitma Kaitseväge juhataja mobilisatsioonikäsuga.

(2) Kui mobilisatsioon on välja kuulutatud enne sõjaseisukorra väljakuulutamist, peab Kaitseväge juhataja mobilisatsioonikäsu andmisel arvestama riigikaitse seaduse § 23 lõike 4 alusel antud Vabariigi Valitsuse korralduses sätestatud.

(3) Mobilisatsioonikäsk toimetatakse kaitsevägekohustuslasele ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isikule kätte ühel käesoleva seaduse § 70¹ lõikes 3 sätestatud viisil. Kaitseväelasele toimetatakse mobilisatsioonikäsk kätte suuliselt või kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis.

(4) Kaitsevägekohustuslane ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isik peab mobilisatsioonikäsu saamisel või Kaitseväge juhataja otsusest teada saamisel ilmuma talle teatavaks tehtud kogunemiskohta käsus ettenähtud tähtpäeval.

(5) Kaitsevägekohustuslasele ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isikul peavad kogunemiskohta ilmumisel kaasas olema talle teatavaks tehtud esemed ja dokumendid.

(6) Mobilisatsiooni ajal kogunemiskohta ilmumisel kaasas olevate dokumentide ja esemete loetelu kehtestab valdkonna eest vastutav minister määrusega.

(7) Kaitseväge juhataja või tema volitatud ülema määratud arst teeb kaitsevägekohustuslasele ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isikule vajaduse korral arstliku läbivaatuse kogunemiskohta saabumisel.

(8) Välisriigis viibiv kaitsevägekohustuslane ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isik peab mobilisatsioonikäsus ettenähtud tähtpäeval ilmuma kogunemiskohta Eestis või viivitamata ühendust võtma lähima Eesti Vabariigi välisesindusega.

(9) Eesti Vabariigi välisesindusega ühendust võtnud isik on kohustatud välisesinduse korraldusel ilmuma välisesindusse või muusse välisesinduse määratud kohta.

§ 156¹¹. Kogunemiskohta ilmumata jätmine

(1) Mobilisatsioonikäsu saanud kaitsevägekohustuslane ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isik peab kogunemiskohta ilmumata jätmisel viivitamata teatama Kaitsevägele või välisriigis viibimise korral Eesti Vabariigi välisesindusele põhjused, mis takistavad tema ilmumist kogunemiskohta või välisesindusse või muusse välisesinduse määratud kohta.

(2) Kogunemiskohta või Eesti Vabariigi välisesindusse või muusse välisesinduse määratud kohta ilmumata jätmist põhjendav takistus on kaitsevägekohustuslase ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitsevägekohustuseta isiku:

- 1) raske haigus, mis ei võimalda kogunemiskohta ilmuda;
- 2) viibimine emapuhkusel, isapuhkusel, lapsendajapuhkusel või vanemapuhkusel;
- 3) töötamine riigikaitse selise töökohustusega ameti- või töökohal;
- 4) viibimine vahil all;
- 5) reaalse vangistuse kandmine;

6) transpordivahendi kasutamise võimaluse puudumine välisriigis viibimise korral.

(3) Kaitseväekohustuslane ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitseväekohustuseta isik, kes on saanud mobilisatsioonikäsu, kuid kellel on kogunemiskohta või Eesti Vabariigi välisesindusse või muusse välisesinduse määratud kohta ilmumata jätmisel käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud põhjendatav takistus, on kohustatud sellest viivitamata kirjalikult teavitama Kaitseväge või välisesindust. Ilmumata jätmisest ei pea teavitama käesoleva paragrahvi lõike 2 punktis 1 sätestatud juhul, kui haigus ei võimalda teavitada, ning punktides 4 ja 5 sätestatud juhul.

(4) Isik, kes jätab käesoleva paragrahvi lõikes 3 sätestatud teavituse esitamata, loetakse kogunemiskohta ilmumata jäänud isikuks.

(5) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud asjaolude äralangemise korral on kaitseväekohustuslane või sõjaaja ametikohale nimetatud kaitseväekohustuseta isik kohustatud viivitamata Kaitsevärke ilmuma.

(6) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud asjaolude äralangemise korral on välisriigis viibiv mobilisatsioonikäsu saanud kaitseväekohustuslane ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitseväekohustuseta isik kohustatud sellest viivitamata teavitama Eesti Vabariigi välisesindust ning on välisesinduse korraldusel kohustatud ilmuma välisesindusse või muusse välisesinduse määratud kohta.

(7) Kaitseväge või Eesti Vabariigi välisesindus tunnistab kaitseväekohustuslase ja sõjaaja ametikohale nimetatud kaitseväekohustuseta isiku kogunemiskohta või välisesindusse või muusse välisesinduse määratud kohta ilmumata jätmise tema esitatud tõendite alusel põhjendatuks või põhjendamatuks.”;

153)paragrahvi 171 lõiget 1 täiendatakse pärast tekstiosa „(edaspidi *politsei arestimaja*)” tekstiosaga „, vanglasse”;

154)paragrahvi 172 lõikeid 2 ja 3 täiendatakse läbivalt pärast sõnu „politsei arestimaja” sõnadega „, või vanglasse”;

155)seaduse 10. peatüki 3. jagu täiendatakse §-ga 177¹järgmises sõnastuses:

„§ 177¹. Distsiplinaarkaristuse kohaldamine ja ametikohalt kõrvaldamine sõjaseisukorra ajal

(1) Sõjaseisukorra ajal võib sõjaaja ametikoha ülesandeid täitvale tegevväelasele kohaldada kõiki käesoleva seaduse § 168 lõikes 2 sätestatud distsiplinaarkaristusi.

(2) Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega ülem võib kõrvaldada tegevväelase distsiplinaarmenetluse ajaks sõjaaja ametikohalt, viies ta ajutiselt teisele sõjaaja ametikohale või vabastades ta teenistusülesannete täitmisest.

(3) Ajutiselt teisele sõjaaja ametikohale viidud tegevväelasele säilitatakse distsiplinaarmenetluse ajaks tema senine palk.

(4) Käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel teenistusülesannete täitmisest vabastatud tegevväelasele säilitatakse aja eest, millal ta oli teenistusülesannete täitmisest vabastatud, tema senine palk 50 protsendi ulatuses.

(5) Distsiplinaarkaristuse määramise õigusega ülem on kohustatud tegevväelase distsiplinaarmenetluse ajaks sõjaaja ametikohalt vabastamisest teavitama palga kinnipidamiseks pädevat isikut viie tööpäeva jooksul ametikohalt vabastamisest arvates.

(6) Kui tegevväelase süü ei leia tõendamist määral, mis tooks kaasa tema tegevteenistusest vabastamise, makstakse talle maksmata jäänud palk tagantjärele 25 tööpäeva jooksul distsiplinaarmenetluse lõppemisest arvates.

(7) Kui tegevväelane on kahtlustatav või süüdistatav karistusseadustiku 15. peatükis, 17. peatüki 2. jaos või §-s 435 või 447 sätestatud süüteo, mille eest karistusseadustik näeb ette vähemalt viieaastase vangistuse, võib sõjaaja ametikoha asukoha ülem tegevväelase üle viia teisele sõjaaja ametikohale senise palga säilitamisega.

(8) Kui tegevväelast ei ole võimalik üle viia teisele sõjaaja ametikohale, võib talle määrata ametikohavälised teenistusülesanded ja kõrvaldada ta ametikohast tulenevate teenistusülesannete täitmiselt osaliselt või täielikult.”;

156)paragrahvi 188 lõiget 5¹täiendatakse pärast sõnu „politsei arestimajas” tekstiosaga „, vanglas”;

157)paragrahvi 194 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1–3 nimetatud kulu kaetakse juhul, kui käesoleva seaduse § 26¹ lõike 1 punkti 4 kohaselt on tuvastatud kaitseväe- või asendusteenistuses teenistusülesannete täitmise tõttu saadud tervisekahjustusest tingitud ravi vajadus.”;

158) paragrahvi 198 lõikes 3 asendatakse sõna „käskkirjas” sõnaga „otsuses”;

159) paragrahvi 199 pealkiri ja lõige 1 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„§ 199. Teenistusülesannete täitmisel hukkunud või püsiva tervisekahjustuse saanud kaitsevälase perekonnaliikmetele sotsiaalnõustamise ja psühholoogilise abi tagamine

(1) Teenistusülesannete täitmisel hukkunud või püsiva tervisekahjustuse saanud kaitsevälase perekonnaliikmetele tagatakse piirmäära ulatuses sotsiaalnõustamine ja psühholoogiline abi, kui abivajadus tuleneb kaitsevälase hukkumisest või püsiva tervisekahjustuse saamisest.”;

160) paragrahvi 199 lõikes 2 asendatakse sõnad „täitmise tõttu” sõnaga „täitmisel”;

161) paragrahvi 199 lõige 4 tunnistatakse kehtetuks;

162) paragrahv 201 tunnistatakse kehtetuks;

163) paragrahvi 202 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Käesoleva seaduse §-des 193–196, 198 ja 200 sätestatud hüvitise ja toetuse saamiseks peab õigustatud isik esitama kirjaliku taotluse koos oma õigust tõendavate dokumentidega.”;

164) paragrahvi 202 lõikes 6 asendatakse arv „201” arvuga „200”;

165) paragrahvi 203 lõike 1 sissejuhatavas lauseosas asendatakse sõnad „Käesolevas peatükis” tekstiosaga „Käesoleva seaduse §-des 193–196, 198 ja 200”;

166) paragrahvi 203 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Lisaks käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatule loetakse käesoleva seaduse §-des 193–196, 198 ja 200 sätestatud teenistusalasele tagatisele õiguse tekkimist välistavaks asjaoluks, kui tervise seisundi hindamisega tuvastatakse meditsiinilise seose puudumine teenistusülesannete täitmise ja tervisekahjustuse tekkimise vahel või kui asendusteenistuja ja reservasendusteenistuja puhul ei ole töötervishoiu ja tööohutuse seaduse alusel tehtud uurimisega tuvastatud tervisekahjustuse tekkimine tööõnnetuse või kutsehaiguse tagajärjel.”;

167) paragrahvi 203 täiendatakse lõikega 3 järgmises sõnastuses:

„(3) Käesolevas peatükis sätestatud ei kohaldata, kui teenistusülesande täitmise ajal kaitsevälasele, asendusteenistujale või reservasendusteenistujale vaksineerimise tagajärjel tekkinud kahju kuulub hüvitamisele ravimiseaduse alusel.”;

168) paragrahvi 203 täiendatakse lõikega 4 järgmises sõnastuses:

„(4) Käesolevas peatükis sätestatud ei kohaldata, kui teenistusülesande täitmise ajal kaitsevälasele, asendusteenistujale või reservasendusteenistujale tervishoiuteenuse osutamise käigus tekkinud kahju kuulub hüvitamisele tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seaduse alusel.”;

169) paragrahvi 204 lõike 2 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) kannab reaalselt vangistust.”;

170) paragrahvist 204¹ jäetakse välja tekstiosa „, Kaitseväe arstlikul komisjonil”;

171) seaduse 11. peatükki täiendatakse §-ga 204² järgmises sõnastuses:

„§ 204². Teenistusalased tagatised sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal

(1) Kaitsevägi tagab sõjaaja ametikoha ülesandeid täitvale kaitsevälasele sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal tootlustuse, individuaalvarustuse, majutuse ja meditsiiniabi, arvestades teenistusülesannete täitmise asukohta, iseloomu, kestust ja muid tingimusi.

(2) Kaitsevägi tagab rahuaja ametikoha ülesandeid täitvale kaitsevälasele sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal meditsiiniabi, arvestades teenistusülesannete täitmise asukohta, iseloomu, kestust ja muid tingimusi.

(3) Asendusteenistujale ja reservasendusteenistujale tagatakse vajaduse korral sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal tervishoiuteenused, meditsiiniseadmed ja ravimid ravikindlustuse seaduse alusel.

(4) Sõjaseisukorra, mobilisatsiooni ja demobilisatsiooni ajal teenistuskohustuse täitmise tõttu hukkunud kaitseväelase matmise korraldab Kaitsevägi.

(5) Pärast sõjaseisukorra lõppenuks kuulutamist või demobilisatsiooni lõppu rakendatakse käesoleva seaduse §-des 112, 193–196 ning 198–200 nimetatud tagatise vastavalt riigi rahaliste vahendite olemasolule ja muudele asjaoludele.”;

172)paragrahvi 209 lõige 5 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Töövõimetuspension määratakse ajaks, kui isikul on käesoleva seaduse §-s 30¹ sätestatud korras tuvastatud püsiv töövõimetus kaitseväeteenistuses teenistusülesannete täitmise tõttu saadud tervisekahjustuse tagajärjel.”;

173)paragrahvid 214–216 tunnistatakse kehtetuks;

174)seadust täiendatakse §-ga 216¹ järgmises sõnastuses:

„§ 216¹. Terviseseisundi hindamisega seotud vaide esitamine ja läbivaatamine

(1) Isik, kes leiab, et tema terviseseisundi hindamisega seotud otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, võib esitada kirjalikult 30 päeva jooksul otsuse teatavakstegemisest arvates otsuse teinud asutuse kaudu vaide Kaitseministeeriumile.

(2) Isiku terviseseisundi hindamisega seotud otsuse peale vaide esitamise korral peatub Kaitseressursside Ameti käesoleva seaduse § 37 lõike 4 alusel tehtud otsuse täitmine kuni vaide lahendamiseni Kaitseministeeriumi poolt või kuni uue otsuse tegemiseni.

(3) Kaitseministeerium, kaasates tervishoiutöötajate riiklikus registris registreeritud eriarste ja vajaduse korral teisi tervishoiuteenuse osutajaid, lahendab käesoleva seaduse § 26¹ lõikes 1 nimetatud isiku terviseseisundi hindamisega seotud Kaitseressursside Ameti või Kaitseväge otsuse peale esitatud vaide.

(4) Kaitseministeerium vaatab vaide haldusmenetluse seaduses sätestatud korras läbi 60 päeva jooksul vaide saamisest arvates.

(5) Kui vaide läbivaatamise on vaja kaasata täiendavaid eksperte või teha täiendavaid terviseuuringuid, pikeneb vaide läbivaatamise tähtaeg eksperdilt arvamuse saamiseks vajaliku aja või terviseuuringu tulemuse selgumise aja võrra.

(6) Kaitseministeerium ja vaide lahendamise kaasatud tervishoiutöötajate riiklikus registris registreeritud eriarst ning tervishoiuteenuse osutaja võivad vaide lahendamise eesmärgil töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid.”;

175)paragrahv 220 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„§ 220. Asendusteenistuja ja reservasendusteenistuja varaline vastutus ning kahju hüvitamise kord

Asendusteenistuja või reservasendusteenistuja poolt teenistuskohale tekitatud varalise kahju korral kohaldatakse varalisele vastutusele ja kahju hüvitamisele käesoleva seaduse §-des 218 ja 219 sätestatud. Kahju hüvitamise ettepaneku teeb teenistuskohat.

176)paragrahvist 222 jäetakse välja sõna „Kutsealusena”;

177)paragrahvist 223 jäetakse välja sõna „Asendusteenistujana”;

178)paragrahvist 224 asendatakse läbivalt sõna „õppekogunemisele” sõnaga „reservteenistusse”;

179)seadust täiendatakse §-ga 224¹ järgmises sõnastuses:

„§ 224¹. Kaitseväelase vormiriietuse ebaseaduslik kasutamine

(1) Kaitseväelase vormiriietuse ebaseadusliku kasutamise eest – karistatakse rahaträhviga kuni 200 trahviühikut.

(2) Sama teo eest, kui see on toime pandud kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, sõjaseisukorra, mobilisatsiooni või demobilisatsiooni ajal, – karistatakse rahaträhviga kuni 300 trahviühikut või arestiga.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigetes 1 ja 2 sätestatud teo eest, kui selle on toime pannud juriidiline isik, – karistatakse rahatrahviga kuni 32 000 eurot.”;

180)paragrahvi 225 lõikes 3 asendatakse tekstiosa „§-s 224 sätestatud väärteo” tekstiosaga „§-des 224 ja 224¹ sätestatud väärtegude”;

181)paragrahvi 225¹ lõiget 1 täiendatakse teise lausega järgmises sõnastuses:

„Kaitseressursside Ameti järelevalve pädevus ei laiene kaitseväelase vormiriietuse ja selle kandmise nõuete täitmisele.”;

182)paragrahvi 226 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) ei osale käesoleva seaduse kohaselt tervise seisundi hindamiseks määratud arstlikul läbivaatusel või terviseuuringul ettenähtud ulatuses või kutsesobivuse hindamisel.”;

183)seaduse 16. peatükki täiendatakse §-ga 226¹ järgmises sõnastuses:

„§ 226¹. Lisaõppekogunemise või mobilisatsiooni korral kaitseväeteenistusse ilmutata jätmisel sundtoomise kohaldamine

(1) Lisaõppekogunemise teates või mobilisatsioonikäsus ettenähtud tähtpäevaks kogunemiskohta ilmutata jätmise korral võib kohaldada kaitseväekohustuslase suhtes sundtoomist.

(2) Sundtoomise käigus toimetatakse kaitseväekohustuslane Kaitseväkke. Sundtoomist võib kohaldada kaitseväekohustuslase suhtes olenemata algatatud süüteoasjast.

(3) Sundtoomist võib kohaldada, kui on alust arvata, et isik hoiab kõrvale lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest või sõjaaja ametikoha ülesandeid täitma asumisest. Sundtoomist ei kohaldata kaitseväekohustuslase suhtes, kes on vabastatud lisaõppekogunemisel osalemise kohustusest käesoleva seaduse § 76 lõike 2 või 3¹ alusel või kelle kogunemiskohta ilmutata jätmise loetakse põhjendatuks § 156¹¹ lõike 2 alusel.

(4) Sundtoomiseks koostab Kaitseväe juhataja või tema volitatud tegevväelane sundtoomise määruse, milles märgitakse:

1) sundtoomisele allutatud isiku nimi, isikukood või sünniaeg, teadaolev elu- või asukoht ning töökoht või õppeasutuse nimetus;

2) sundtoomise põhjus;

3) määruse täitmise aeg ja koht, kuhu isik toimetada.

(5) Sundtoomise määrus edastatakse täitmiseks Politsei- ja Piirivalveametile.

(6) Sundtoomist võib kõrgendada kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal teostada ka Kaitsevägi. Teostatud sundtoomisest teavitab Kaitsevägi viivitamata Politsei- ja Piirivalveametit.

(7) Sundtoomisel on õigus kasutada korrakaitse seaduse §-des 45–51 sätestatud riikliku järelevalve erimeetmeid ja 5. peatükis sätestatud vahetut sundi nii kaua, kui see on eesmärgi saavutamiseks vältimatu.

(8) Isikul, kelle suhtes kohaldatakse sundtoomist, võimaldatakse teavitada oma lähedasi Kaitseväkke toimetamisest.”.

§ 2. Kaitseliidu seaduse muutmise

Kaitseliidu seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 15 täiendatakse lõikega 8¹ järgmises sõnastuses:

„(8¹) Tegevväelase lähetamise välisriiki kaitseväeteenistuse seaduse § 115 lõike 1 punktis 1 sätestatud juhul kuni 60 päevaks otsustab Kaitseliidu ülem.”;

2)seadust täiendatakse §-ga 15¹ järgmises sõnastuses:

„§ 15¹. Tegevteenistus Kaitseliidus mobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal

(1) Kaitseliidu ülem täidab mobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal lisaks sõjaväelise auastmega sõjaaja ametikoha (edaspidi *sõjaaja ametikoht*) ülesannetele käesolevast seadusest tulenevaid ülesandeid.

(2) Kaitseliidu peastaabi ülema ja malevapealiku ametikohale nimetatud tegevväelane täidab mobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal lisaks sõjaaja ametikoha ülesannetele käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud ülesandeid Kaitseliidu ülema määratud ulatuses.

(3) Käesoleva paragrahvi lõigete 1 ja 2 alusel sõjaaja ametikoha ülesandeid ning käesolevas seaduses sätestatud ülesandeid täitva tegevväelase kaitseväeteenistusele kohaldatakse kaitseväeteenistuse seaduse 9¹. peatükis sätestatud.”;

3)paragrahvi 32¹pealkirjast jäetakse välja sõnad „sõjaväelise auastmega”;

4)paragrahvi 32¹lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kaitseväekohustusega Kaitseliidu tegevliikmele kohaldatakse Kaitseväes olevale sõjaaja ametikohale nimetamisel kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud.”;

5)paragrahvi 32¹täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Mobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal asub sõjaaja ametikohale nimetatud Kaitseliidu tegevliige sõjaaja ametikoha ülesandeid täitma kaitseväeteenistuse seaduses sätestatud korras.”;

6)paragrahvi 34 lõike 1 teises lauses asendatakse sõnad „kaitseväeteenistuse seaduse alusel või lisaõppekogunemisele riigikaitse seaduse” sõnadega „või lisaõppekogunemisele kaitseväeteenistuse seaduse alusel”;

7)paragrahvi 58 lõike 3 esimeses lauses asendatakse tekstiosa „, sealhulgas lisaõppekogunemisele,” sõnadega „või lisaõppekogunemisele”;

8)paragrahvi 60 lõiked 5–5³ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(5) Kaitseliidu liikme vigastada saamise korral käesoleva seaduse § 4 lõike 1 punktis 4 sätestatud Kaitseliidu ülesande täitmisel, lõike 2 punktis 3 nimetatud korrakaitseorgani ülesande täitmisel ja lõike 3¹ punkti 2 alusel õppekogunemisel või lisaõppekogunemisel osalemisel hindab Kaitseliidu liikme terviseseisundit Kaitseväe juhataja määratud arst või kaitseväeteenistuse seaduse § 26¹ lõike 7 alusel moodustatud komisjon, et tuvastada püsiv töövõimetus ning meditsiiniline seos püsiva töövõimetus tekkimise ja teenistuskohustuse täitmisel saadud vigastuse vahel.

(5¹) Kaitseväe juhataja määratud arstil on käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud ülesannete täitmiseks õigus saada tervishoiuteenuse osutajalt teavet Kaitseliidu liikme terviseseisundi kohta ning tal on juurdepääs tervise infosüsteemis olevatele isikuandmetele, kui isik on käesoleva seaduse §-s 61 või 64 sätestatud hüvitise taotlemisel andnud nõusoleku tema kohta tervise infosüsteemis olevate isikuandmete kasutamiseks.

(5²) Kaitseliidu liige, kes ei ole andnud nõusolekut tervise infosüsteemis olevate isikuandmete kasutamiseks või kelle vajalikud andmed tervise infosüsteemis puuduvad või on ebapiisavad käesoleva paragrahvi lõikes 5 sätestatud ülesannete täitmiseks, edastab Kaitseväe juhataja määratud arstile oma terviseseisundit kajastavad dokumendid.

(5³) Kaitseliidu liikme terviseseisundi hindamiseks vajalike tervise infosüsteemi andmete loetelu ja päringute perioodid kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega.”;

9)paragrahvi 60¹lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Püsiva töövõimetus, selle ulatuse ja põhjuse tuvastab Kaitseväe juhataja määratud arst või kaitseväeteenistuse seaduse § 26¹ lõike 7 alusel moodustatud komisjon, kaasates vajaduse korral teisi tervishoiuteenuse osutajaid.”;

10)paragrahvi 61 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Kaitseliidus või muus asjaomases asutuses tehtud uurimise tulemused ning andmed Kaitseliidu liikme püsiva töövõimetus tuvastamise või töövõime hindamise ja käesoleva seaduse § 60 lõikes 7 sätestatud seose tuvastamise kohta koos Kaitseliidu ülema arvamusega hüvitise maksmise kohta edastab Kaitseliit otsustamiseks Kaitseministeeriumile.”;

11)paragrahvi 64 lõikes 2 asendatakse sõnad „Kaitseväe arstlik komisjon” tekstiosaga „Kaitseväe juhataja määratud arst või kaitseväeteenistuse seaduse § 26¹ lõike 7 alusel moodustatud komisjon”;

12)paragrahvi 66 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Kaitseliidu liige, kes ei esita oma terviseseisundi hindamiseks vajalikku teavet või jätab püsiva töövõimetuse tuvastamiseks või teenistuskohustuse täitmisel saadud vigastuse raviks määratud toimingutele mõjuva põhjuseta ilmumata, loetakse hüvitisest või kulu katmisest loobunuks.”;

13)paragrahvi 66 täiendatakse lõikega 5 järgmises sõnastuses:

„(5) Käesoleva seaduse §-des 61, 64 ja 65 sätestatud ei kohaldata, kui teenistuskohustuse täitmise ajal Kaitseliidu liikmele tervishoiuteenuse osutamise käigus tekkinud kahju kuulub hüvitamisele tervishoiuteenuse osutaja kohustusliku vastutuskindlustuse seaduse alusel.”;

14)paragrahvi 68¹ tekst muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„Kaitseliidul, Kaitseministeeriumil ja Kaitseväel on käesolevas peatükis Kaitseliidu liikmele ja temaga seotud isikule ettenähtud tagatiste võimaldamise otsustamisel ning oma ülesannete täitmiseks õigus töödelda isikuandmeid, sealhulgas eriliiki isikuandmeid.”;

15)seadust täiendatakse §-dega 97³ ja 97⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 97³. Arstliku komisjoni menetluses oleva asja lahendamine

2023. aasta 31. märtsil Kaitseväe arstliku komisjoni menetluses oleva asja menetlemist jätkab alates 2023. aasta 1. aprillist Kaitseväge.

§ 97⁴. Hüvitise taotlemine

Enne 2023. aasta 1. aprilli tehtud Kaitseväe arstliku komisjoni otsuse alusel on teenistuskohustuse täitmise tõttu vigastada saanud Kaitseliidu liikmel õigus taotleda hüvitist Kaitseliidu seaduse enne 2023. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsiooni alusel.”.

§ 3. Kaitseväe korralduse seaduse muutmine

Kaitseväe korralduse seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 9 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Sõjaväelise auastmega rahuaja ja sõjaaja ametikohtade ülempiiri määrab Vabariigi Valitsus korraldusega.”;

2)paragrahvi 13 lõikest 5 jäetakse välja tekstiosa „, väljaõppe tasemele”;

3)paragrahvi 13 täiendatakse lõikega 6 järgmises sõnastuses:

„(6) Nõuded üksuste väljaõppe tasemele kehtestab Kaitseväe juhataja.”.

§ 4. Kaitseväeteenistuse seaduse rakendamise seaduse muutmine

Kaitseväeteenistuse seaduse rakendamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)seadust täiendatakse §-ga 22² järgmises sõnastuses:

„§ 22². Ressursimahuka koolituse kulu hüvitamine

Ressursimahuka koolituse kulu hüvitamisele kohaldatakse kaitseväeteenistuse seaduse enne 2023. aasta 1. aprilli kehtinud redaktsiooni, kui tegevväelane on ressursimahukal koolitusel osalemise nõusoleku andnud enne nimetatud kuupäeva.”;

2)seaduse 1. peatükki täiendatakse §-dega 39¹²–39¹⁴ järgmises sõnastuses:

„§ 39¹². Arstliku komisjoni menetluses oleva asja lahendamine ja arstliku komisjoni otsus

(1) 2023. aasta 31. märtsil Kaitseressursside Ameti arstliku komisjoni menetluses oleva asja menetlemist jätkab alates 2023. aasta 1. aprillist Kaitseressursside Amet.

(2) 2023. aasta 31. märtsil Kaitseväe arstliku komisjoni menetluses oleva asja menetlemist jätkab alates 2023. aasta 1. aprillist Kaitseväge.

(3) Arstliku komisjoni otsus kehtib kuni otsuses määratud tähtajani või isiku terviseseisundi uue hindamiseni.

§ 39¹³. Teenistusalase tagatise taotlemine

Enne 2023. aasta 1. aprilli tehtud Kaitseväe arstliku komisjoni otsuse alusel on kaitseväe- ja asendusteenistuses teenistusülesannete täitmise tõttu tervisekahjustuse saanud isikul õigus taotleda teenistuslaseid tagatise kaitseväeteenistuse seaduse kuni 2023. aasta 1. aprillini kehtinud redaktsiooni alusel.

§ 39¹⁴. Vaide lahendamine

(1) Enne 2023. aasta 1. aprilli tehtud arstliku komisjoni otsusega mittenõustumisel on isikul õigus esitada vaide kuni 2023. aasta 1. aprillini kehtinud kaitseväeteenistuse seaduse redaktsioonis sätestatud tähtaja jooksul Kaitseministeeriumile.

(2) 2023. aasta 31. märtsil Kaitseministeeriumi arstliku vaidekomisjoni menetluses oleva vaide menetlemist jätkab Kaitseministeerium.

(3) 2023. aasta 31. märtsil Kaitseministeeriumi menetluses oleva Kaitseressursside Ameti otsuse ja Kaitseväe juhataja otsuse peale esitatud vaide menetlemist jätkab Kaitseministeerium.”.

§ 5. Maksukorralduse seaduse muutmine

Maksukorralduse seaduse § 29 punktist 54 jäetakse välja sõnad „ja riigikaitse seaduses”.

§ 6. Relvaseaduse muutmine

Relvaseaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 36 lõike 1 punktis 14 asendatakse sõna „õppekogunemise” sõnadega „reservteenistusse ilmumise kohustuse”;

2) paragrahvi 36 lõike 1 punkt 14¹ muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„14¹) ei osale kutsealusena Kaitseressursside Ametis terviseseisundi hindamisel, ei asu ajateenistusse või eirab reservteenistusse ilmumise kohustust;”;

3) paragrahvi 43 lõike 1 punkt 8 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„8) loa omaja ei osale kutsealusena Kaitseressursside Ametis terviseseisundi hindamisel, ei asu ajateenistusse või eirab reservteenistusse ilmumise kohustust;”.

§ 7. Riigikaitse seaduse muutmine

Riigikaitse seaduse 5. peatüki 2. jagu, §-d 90 ja 92 ning § 96 lõige 2 tunnistatakse kehtetuks.

§ 8. Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduse muutmine

Riigisaladuse ja salastatud välisteabe seaduses tehakse järgmised muudatused:

1) paragrahvi 3 punkt 7 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„7) juurdepääsuõigus – füüsilise isiku õigus töödelda riigisaladust või salastatud välisteavet ametikohajärgselt või asutuse juhi otsuse, juurdepääsuloa või -sertifikaadi alusel, tunnistajakaitse kaitseabinõude kohaldamisel või uurimisasutuse, prokuratuuri või kohtu määruse või julgeolekukontrolli teostava asutuse otsuse alusel;”;

2) paragrahvi 3 punkt 12 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„12) teenistusväline füüsiline isik – füüsiline isik, kes ei ole nimetatud, valitud või töölepingu alusel võetud riigi ametiasutuses või valitsusasutuse hallatavas riigiasutuses, Eesti Pangas või Kaitseliidus olevale ameti- või töökohale;”;

3) paragrahvi 19 täiendatakse lõikega 7 järgmises sõnastuses:

„(7) Käesoleva seaduse §-s 30¹ sätestatud alusel juurdepääsuõiguse saanud isikule ei kohaldata käesoleva paragrahvi lõike 1 punktis 6 ning lõigetes 2 ja 4 sätestatud kohustusi.”;

4) paragrahvi 26 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) julgeolekukontrolli teostava asutuse otsuse alusel.”;

5) paragrahvi 27 lõige 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Üksnes piiratud taseme riigisladusele juurdepääsu õigus on ametikohajärgselt füüsilisel isikul, kes on nimetatud, valitud või töölepingu alusel võetud riigiasutuses, Eesti Pangas või Kaitseliidus olevale töö- või ametikohale, mille ülesannete täitmise eeltingimuseks on piiratud taseme riigisladusele juurdepääsu õiguse omamine.”;

6)paragrahvi 27 lõike 5 punkt 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„1) asjaomane minister või tema volitusel ministeeriumi valitsemisalasse kuuluva asutuse juht või Kaitseliidu ülem;”;

7)seaduse 2. peatüki 3. jao 2. jaotise 2. alljaotist täiendatakse §-ga 30¹ järgmises sõnastuses:

„§ 30¹. Riigisladusele juurdepääsu õigus julgeolekukontrolli teostava asutuse otsuse alusel

(1) Konfidentsiaalse taseme riigikaitse ning infrastruktuuri ja teabe kaitse riigisladusele juurdepääsu õigus on pärast julgeolekukontrolli läbimist sõjaväelise auastmega sõjaaja ametikohale nimetatud kaitseväekohustuslasel, kui juurdepääs on vältimatult vajalik tema ametikoha ülesannete täitmiseks.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes julgeolekukontrolli teostamise ja talle juurdepääsuõiguse andmise taotluse esitab julgeolekukontrolli teostavale asutusele Kaitsevägi.

(3) Kaitsevägi teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikut kavatsusest esitada tema suhtes julgeolekukontrolli teostamise ja talle juurdepääsuõiguse andmise taotlus ning määrab tähtaja, mis ei või olla lühem kui kümme tööpäeva, mille jooksul isikul on õigus kirjalikku taasesitamist võimaldavas vormis keelduda julgeolekukontrollist.

(4) Kui isik ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 3 määratud tähtaja jooksul julgeolekukontrollist keeldunud, edastab Kaitsevägi julgeolekukontrolli teostavale asutusele taotluse julgeolekukontrolli teostamiseks ja juurdepääsuõiguse andmiseks.

(5) Kõrgendatud kaitsevalmiduse, erakorralise seisukorra, mobilisatsiooni ja sõjaseisukorra ajal ning lisaõppekogunemisele kutsumise korral võib käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes teostada julgeolekukontrolli tema nõusolekuta.

(6) Juurdepääsuõiguse andmise otsustab julgeolekukontrolli teostanud asutus.

(7) Juurdepääsuõigus antakse kuni viieks aastaks ja see kehtib üksnes sõjaväelise auastmega sõjaaja ametikoha ülesannete täitmise ajal.

(8) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku puhul esineb käesoleva seaduse § 32 lõikes 1 nimetatud asjaolu, siis ei anta talle juurdepääsuõigust või võetakse juba antud juurdepääsuõigus ära.

(9) Kui käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku puhul ilmneb käesoleva seaduse § 32 lõikes 2 nimetatud asjaolu, siis võib keelduda talle juurdepääsuõiguse andmisest või juba antud juurdepääsuõiguse ära võtta.

(10) Julgeolekukontrolli teostaval asutusel on õigus küsida käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikult ja Kaitsevält julgeolekukontrolli teostamiseks täiendavat teavet. Isik võib keelduda selle andmisest.

(11) Julgeolekukontroll käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku suhtes teostatakse hiljemalt kaitseväeteenistusse asumise ajaks. Julgeolekukontrolli teostav asutus võib põhjendatud juhul julgeolekukontrolli tähtaega pikendada, teavitades sellest Kaitseväge.

(12) Julgeolekukontrolli teostanud asutus teavitab viivitamata Kaitseväge juurdepääsuõiguse andmisest, sellest keeldumisest või selle äravõtmisest.

(13) Kaitsevägi teavitab käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isikut juurdepääsuõiguse andmisest, sellest keeldumisest või juurdepääsuõiguse lõppemisest.

(14) Kaitsevägi teavitab viivitamata julgeolekukontrolli teostanud asutust käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud isiku juurdepääsuvajaduse äralangemisest.”;

8)paragrahvi 31 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa, § 33 lõiget 10, § 41 lõike 1 sissejuhatavat lauseosa ja § 43 lõiget 9 täiendatakse pärast sõna „kaudu” sõnadega „või vastavas elektroonilises keskkonnas”;

9)paragrahvi 33 lõike 9 esimene lause tunnistatakse kehtetuks;

10)paragrahvi 35 lõige 4 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(4) Teabevaldaja võib edastada riigisladust välisriigile, rahvusvahelisele organisatsioonile või rahvusvahelise kokkuleppega loodud institutsioonile käesolevas seaduses ja selle alusel antud õigusaktides sätestatud korras:

1) välislepingu alusel või

2) Vabariigi Valitsuse julgeolekukomisjoni otsuse alusel, kui teabe vastuvõtja tagab kaitse edastatava teabe avalikuks tuleku eest.”;

11)paragrahvi 40 lõige 1 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(1) Riigisaladust ja salastatud teabekandjaid võib töödelda riigiasutuse, Kaitseliidu või Eesti Panga valduses oleval kinnis- või vallasajal, kui käesolevas seaduses või selle alusel antud õigusaktides ei ole sätestatud teisiti.”;

12)paragrahvi 40 lõiget 2, § 41 lõike 1 punkti 1, § 43 lõiget 7, § 46 lõiget 3 ja § 55 lõiget 2 täiendatakse pärast sõna „riigiasutuse” tekstiosaga „, Kaitseliidu”;

13)paragrahvi 42 lõike 1 punkti 2 ning § 44 lõike 2 punkti 1 ja lõiget 3 täiendatakse pärast sõna „riigiasutuse” tekstiosaga „, Kaitseliidu või Eesti Panga”;

14)paragrahvi 47 lõiked 2 ja 3 muudetakse ning sõnastatakse järgmiselt:

„(2) Juurdepääsuõiguse saamiseks juurdepääsuloa või uurimisasutuse, prokuratuuri või kohtu määruse alusel või juriidilise isiku töötlemisloa saamiseks või juurdepääsuõiguse või töötlemisloa kehtivuse pikendamiseks või käesoleva seaduse § 30¹lõikes 7 sätestatud juurdepääsuõiguse saamiseks peab isik läbima julgeolekukontrolli.

(3) Julgeolekukontrolli teostaval asutusel on õigus käesoleva seaduse §-s 32 ning § 42 lõigetes 2 ja 3 nimetatud asjaolude esinemist kontrollida ka juurdepääsuloa ja juriidilise isiku töötlemisloa ning § 30¹lõikes 7 sätestatud juurdepääsuõiguse kehtivuse ajal ning viie aasta jooksul pärast selle kehtivuse lõppemist, kui isik on loa või juurdepääsuõiguse kehtivuse ajal kokku puutunud salastatud teabega, mille avalikuks tulek kahjustaks oluliselt riigi julgeolekut.”;

15)paragrahvi 47 lõike 4 punktis 1 asendatakse sõnad „nimetada ametikohale, millel töötamise” sõnadega „võtta või nimetada töö- või ametikohale, mille ülesannete täitmise”;

16)paragrahvi 47 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Julgeolekukontrolli võib teostada üksnes juhul, kui isik on selleks andnud käesoleva seaduse § 27 lõike 10 punktis 3 nimetatud nõusoleku ning käesolevas seaduses ei ole sätestatud teisiti. Julgeolekukontrolli teostava asutuse nõudmisel peab käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud isik esitama käesoleva seaduse § 31 lõike 1 punktis 2 nimetatud ankeedi.”;

17)paragrahvi 51 täiendatakse lõikega 4¹järgmises sõnastuses:

„(4¹) Käesoleva seaduse § 30¹lõikes 1 nimetatud isik, kellele soovitakse anda lisaks riigisaladusele juurdepääsu õigusele ka salastatud välisteabele juurdepääsu õigus, peab esitama Kaitseväge kaudu julgeolekukontrolli teostavale asutusele allkirjastatud nõusoleku tema suhtes julgeolekukontrolli teostamiseks ning § 31 lõike 1 punktis 2 nimetatud ankeedi, kui see on välislepingus ette nähtud vastava taseme salastatud välisteabele juurdepääsu õiguse saamiseks.”;

18)paragrahvi 51 lõige 6 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(6) Juurdepääsuõiguse andmise, andmisest keeldumise, kehtivuse pikendamise ja kehtivuse lõppemise korra kehtestab Vabariigi Valitsus määrusega riigisaladuse ning salastatud välisteabe kaitse korras.”.

§ 9. Sotsiaalmaksuseaduse muutmise

Sotsiaalmaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 punktis 14 asendatakse sõnad „või õppekogunemisel” tekstiosaga „, reservteenistuses”;

2)paragrahvi 6 lõike 1 punkt 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„3) ajateenija, asendusteenistuja või erakorralises reservasendusteenistuses osalev reservasendusteenistuja;”;

3)paragrahvi 6 lõike 1 punktis 3¹asendatakse sõnad „aja-, reserv- või asendusteenistuse” sõnadega „ajateenistuse, reservteenistuse, korralise asendusteenistuse või reservasendusteenistuse”;

4)paragrahvi 6 lõikes 2³asendatakse sõnad „aja-, reserv- või asendusteenistusest” sõnadega „ajateenistusest, reservteenistusest, korralisest asendusteenistusest või reservasendusteenistusest”.

§ 10. Tervishoiuteenuste korraldamise seaduse muutmine

Tervishoiuteenuste korraldamise seaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 52 lõike 2¹punkt 2 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„2) kaitseväekohustuslase ja kaitseväekohustust võtta sooviva isiku terviseseisundi hindamist kaitseväeteenistuse seaduse alusel ning teenistuskohustuse täitmisel vigastada saanud Kaitseliidu liikme terviseseisundi hindamist Kaitseliidu seaduse alusel.”;

2)paragrahvi 52 lõike 2¹punkt 4 ja lõige 2²tunnistatakse kehtetuks;

3)paragrahvi 59³lõiget 7 täiendatakse pärast sõnu „nende ülesannete täitmise tagamiseks” tekstiosaga „, Kaitseministeeriumile kaitseväeteenistuse seaduses ja Kaitseliidu seaduses sätestatud terviseseisundi hindamise üle järelevalvetegemiseks”.

§ 11. Tulumaksuseaduse muutmine

Tulumaksuseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 13 lõike 3 punktis 13 asendatakse sõnad „või õppekogunemisel” tekstiosaga „, reservteenistuses”;

2)paragrahvi 19 lõiget 4 täiendatakse punktiga 1¹järgmises sõnastuses:

„1¹) reservasendusteenistuja toetus”;

§ 12. Töölepingu seaduse muutmine

Töölepingu seaduse § 19 punktis 5 asendatakse sõnad „osaleb õppekogunemisel” sõnaga „reservteenistuses”.

§ 13. Vangistusseaduse muutmine

Vangistusseaduses tehakse järgmised muudatused:

1)paragrahvi 3 lõiget 1 täiendatakse pärast sõna „isik” sõnadega „või distsiplinaararesti kandev kaitseväelane”;

2)paragrahvi 5³lõiget 1¹täiendatakse pärast sõna „kohaldata” tekstiosaga „distsiplinaararesti kandva kaitseväelase”;

3)paragrahvi 85 lõige 3 muudetakse ja sõnastatakse järgmiselt:

„(3) Reservväelane ja tegevväelane kannab talle määratud aresti käesoleva seaduse §-s 156 nimetatud arestimajas või vanglas ning ajateenija §-s 156 nimetatud arestimajas, vanglas või Kaitseväe arestimajas. Kaitseväelase võib talle kaitseväeteenistuse seaduse alusel määratud distsiplinaararesti kandmiseks paigutada käesoleva seaduse §-s 156 nimetatud arestimajja või vanglasse.”;

4)paragrahvi 85¹lõike 2 sissejuhatavat lauseosa täiendatakse pärast sõnu „kinni peetud” tekstiosaga „isiku, distsiplinaararesti kandva kaitseväelase”;

5)paragrahvi 85¹lõiget 2 täiendatakse punktiga 4 järgmises sõnastuses:

„4) distsiplinaararesti kandva kaitseväelase vanglasse vastuvõtmise aluseks on kaitseväelasele distsiplinaararesti määramise käskkirja koopia ja halduskohtu määrus distsiplinaararesti seaduslikkuse kohta.”;

6)paragrahvi 88 lõiget 1¹täiendatakse pärast sõnu „arestimaja juht” sõnadega „või vanglateenistuse ametnik”.

§ 14. Väärteomenetluse seadustiku muutmine

Väärteomenetluse seadustiku § 45 lõiget 1 täiendatakse punktiga 6 järgmises sõnastuses:

„6) Kaitseväe ametnik kaitseväeteenistuse seaduse §-s 224¹ning Kaitseväe korralduse seaduse §-des 56²ja 56³ettenähtud väärtegade puhul.”.

§ 15. Seaduse jõustumine

(1) Käesolev seadus jõustub 2023. aasta 1. aprillil.

(2) Käesoleva seaduse § 1 punkt 168 jõustub 2024. aasta 1. juulil.

Jüri Ratas
Riigikogu esimees